

แผนยุทธศาสตร์ด้านต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ
เพื่อพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา
ประจำปี 2550 - 2552

แผนยุทธศาสตร์ด้านต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ
เพื่อพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา
ประจำปี 2550 – 2552

สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

แผนยุทธศาสตร์ด้านต่างประเทศเพื่อพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา (ปี 2550 – 2552) ซึ่งจัดทำโดยสำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีกรอบการดำเนินงานในเรื่องของการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา โดยกระบวนการความร่วมมือกับต่างประเทศให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยคำนึงถึงบริบทต่างๆ รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันที่เราต้องเผชิญอยู่ตลอดเวลา กระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะที่เป็นหน่วยงานหลักซึ่งรับผิดชอบการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในชาติ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ จึงจำเป็นต้องเร่งสร้างบุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ ก้าวทันวิทยาการและรู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ให้มีความพร้อมที่จะถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ไปสู่เยาวชนซึ่งเป็นกำลังอันสำคัญของประเทศ สร้างความเข้มแข็งทางปัญญา ให้สามารถเผชิญต่อสิ่งต่างๆ ที่ก้าวหน้าและท้าทายและสามารถก้าวสู่การแข่งขันในเวทีระดับนานาชาติได้อย่างเต็มภาคภูมิ

ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านต่างประเทศ เพื่อพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา (ปี 2550 – 2552) สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้วิเคราะห์ เชื่อมโยง ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย มาตรการ และเงื่อนไขความสำเร็จ เพื่อให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ในการนำแผนยุทธศาสตร์ฯ ไปสู่การปฏิบัติ

สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ขอขอบคุณหน่วยงานหลักของกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้ให้ความร่วมมือในการสนับสนุนข้อมูล และให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการกำหนดยุทธศาสตร์ ซึ่งจะเป็แนวทางในการขับเคลื่อนการดำเนินความร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กันยายน 2550

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
บทที่ 1 <i>ความเป็นมาในการจัดทำยุทธศาสตร์</i>	
1.1 ความเป็นมา	1
1.2 ขั้นตอนดำเนินงาน	2
1.3 ผลที่คาดว่าจะได้รับ	2
บทที่ 2 <i>สภาพและสภาวะแวดล้อมในการดำเนินความร่วมมือกับต่างประเทศ ของกระทรวงศึกษาธิการ</i>	
2.1 สภาพการดำเนินความร่วมมือกับต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ	3
2.1.1 <i>ความร่วมมือในกรอบพหุภาคี</i>	4
- ความร่วมมือกับยูเนสโก	4
- ความร่วมมือกับซีมีโอ	7
- ความร่วมมือกับยูนิเซฟ	9
- ความร่วมมือกับอาเซียน	9
- ความร่วมมือกับเอเปค	10
- ความร่วมมือกับสหภาพยุโรป	11
- ความร่วมมือในกรอบโครงการพัฒนาความร่วมมือ ทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคสุ่มแม่น้ำโขง (GMS)	12
2.1.2 <i>ความร่วมมือในกรอบทวิภาคี</i>	13
- ความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน	13
- ความร่วมมือกับสาธารณรัฐประชาชนจีน	14
- ความร่วมมือกับประเทศอินเดีย	15
- ความร่วมมือกับประเทศญี่ปุ่น	16
- ความร่วมมือกับประเทศออสเตรเลีย	16
- ความร่วมมือกับประเทศนิวซีแลนด์	17
- ความร่วมมือกับสหรัฐอเมริกา	18
- ความร่วมมือกับสหราชอาณาจักร	19
- ความร่วมมือกับสาธารณรัฐฝรั่งเศส	19
- ความร่วมมือกับประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี	20

2.2	สถานะแวดล้อมในการดำเนินความร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาในปัจจุบัน	20
	- จุดแข็ง	22
	- จุดอ่อน	22
	- โอกาส	23
	- อุปสรรค	23

บทที่ 3 กรอบยุทธศาสตร์ด้านต่างประเทศเพื่อพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา (ปี 2550-2552)

	วิสัยทัศน์	24
	พันธกิจ	24
	วัตถุประสงค์	24
	ประเด็นยุทธศาสตร์	25
	- ยุทธศาสตร์ที่ 1	25
	- ยุทธศาสตร์ที่ 2	26
	- ยุทธศาสตร์ที่ 3	26
	- ยุทธศาสตร์ที่ 4	27
	สาขาความร่วมมือที่เป็นความต้องการของหน่วยงานในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา	28
	การแปลงยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ	29
	เงื่อนไขความสำเร็จ	30
	การประเมินผล	30
	แผนยุทธศาสตร์ด้านต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ระหว่างปี 2550-2552	31
	เป้าประสงค์การดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามแผนยุทธศาสตร์ด้านต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ประจำปี 2550-2552	34

เอกสารอ้างอิง

ภาคผนวก

บทที่ 1

ความเป็นมาในการจัดทำยุทธศาสตร์

1.1 ความเป็นมา

ในโลกยุคโลกาภิวัตน์และไร้พรมแดนส่งผลให้ประเทศไทยต้องดำเนินความร่วมมือและแสวงหาความร่วมมือจากหลายภาคส่วน และมีความสัมพันธ์กับประเทศต่างๆ เพิ่มมากขึ้น โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคนในชาติซึ่งถือว่าเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญ ให้สามารถรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง มีทักษะจำเป็นต่อโลกยุคใหม่ อันจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และการก้าวเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้เพื่อสร้างสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการในฐานะหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบในการจัดและส่งเสริมการศึกษาให้แก่ประชาชน ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพโดยได้ดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา และการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยจะต้องสอดคล้องกับการพัฒนาการเมือง เศรษฐกิจและสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงต้องเร่งพัฒนาสมรรถนะของทรัพยากรบุคคลในประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีประสิทธิภาพและมีมาตรฐานที่สูงขึ้น อันจะส่งผลให้เยาวชนของชาติได้รับการศึกษาที่ดีและมีคุณภาพ สามารถก้าวสู่การแข่งขันได้ในระดับสากล

สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีภารกิจสำคัญในการเป็นหน่วยงานประสานและดำเนินงานความร่วมมือด้านการศึกษากับต่างประเทศในระดับชาติกับองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการศึกษา และกับมิตรประเทศต่างๆ ที่กระทรวงศึกษาธิการมีความสัมพันธ์อันดี ได้เล็งเห็นความสำคัญในการแสวงหาเครือข่ายและองค์ความรู้จากความร่วมมือกับต่างประเทศทั้งในกรอบความร่วมมือระดับทวิภาคีและพหุภาคี ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลต่างประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ เพื่อนำมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา และนำองค์ความรู้ ประสบการณ์ และวิธีการใหม่ๆ (Best Practices) มาเป็นแนวทางเพื่อปรับใช้ให้สอดคล้องกับการพัฒนาบุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการให้มีความรู้เท่าทัน มีประสิทธิภาพในการทำงานสูงขึ้น อันจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาการศึกษาของชาติให้ทัดเทียมกับนานาประเทศ และเป็น การส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในประเทศเพื่อนบ้านและในภูมิภาค

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการเพื่อพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ประจำปี 2550-2552 ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมองค์ความรู้ ความชำนาญการและความร่วมมือด้านการศึกษาที่ประเทศไทยมีกับประเทศต่างๆ รวมทั้งองค์การระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นสมาชิก ตลอดจนศึกษาความต้องการในการพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ด้านต่างประเทศเพื่อการพัฒนา

บุคลากรทางการศึกษา และใช้เป็นกรอบการดำเนินงานในปี พ.ศ. 2550 – 2552 สำหรับหน่วยงาน
ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการนำยุทธศาสตร์นี้ไปสู่การปฏิบัติให้บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

ทั้งนี้ในการกำหนดยุทธศาสตร์ดังกล่าวได้ยึดกรอบการดำเนินงานตามแผนพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 แผนบริหารราชการแผ่นดิน นโยบายของรัฐบาลด้าน
ต่างประเทศ นโยบายความร่วมมือด้านต่างประเทศของกระทรวงการต่างประเทศ และนโยบายของ
กระทรวงศึกษาธิการเป็นหลัก

1.2 ขั้นตอนดำเนินงาน

ในการจัดทำยุทธศาสตร์ด้านต่างประเทศเพื่อพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา
ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. เสนอปลัดกระทรวงศึกษาธิการลงนามในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดทำ
แผนยุทธศาสตร์ด้านต่างประเทศเพื่อการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
2. จัดประชุมคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณากำหนดแนวทางในการจัดทำ
ยุทธศาสตร์ฯ
3. ศึกษาและรวบรวมองค์ความรู้ทักษะความเชี่ยวชาญและความชำนาญการของ
ประเทศและองค์การระหว่างประเทศที่ไทยเป็นสมาชิก รวมทั้งความต้องการในการพัฒนาบุคลากร
ของหน่วยงานในกระทรวงศึกษาธิการ
4. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการโดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนจากหน่วยงานหลัก
ของกระทรวงศึกษาธิการเพื่อร่วมกันระดมความคิดเห็น
5. นำข้อเสนอที่ได้จากการประชุมปฏิบัติการมาจัดทำร่างยุทธศาสตร์ฯ และ
นำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณาให้ข้อคิดเห็นและปรับแก้ไข ก่อนนำเสนอ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการให้ความเห็นชอบ
6. เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการพิจารณาให้ความเห็นชอบยุทธศาสตร์ฯ
แล้ว จะดำเนินการเผยแพร่ให้หน่วยงานหลักของกระทรวงศึกษาธิการ นำไปดำเนินการตาม
ยุทธศาสตร์ฯ และใช้เป็นแนวทางสู่การปฏิบัติของหน่วยงานต่อไป
7. ดำเนินการติดตามประเมินผลความสำเร็จในการนำยุทธศาสตร์ฯ ไปสู่
การปฏิบัติ

1.3 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. แผนยุทธศาสตร์ด้านต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการเพื่อพัฒนา
บุคลากรทางการศึกษา ประจำปี 2550–2552 ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดวิธีดำเนินงานและ
การเสนอโครงการ กิจกรรมที่เป็นรูปธรรมในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาของ
กระทรวงศึกษาธิการ
2. เครือข่ายความร่วมมือกับต่างประเทศทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี ซึ่งเป็น
ผลจากการพัฒนาความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยโดยกระทรวงศึกษาธิการกับรัฐบาลประเทศต่าง ๆ
และองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

บทที่ 2

สภาพและสภาวะแวดล้อมในการดำเนินความร่วมมือกับต่างประเทศ ของกระทรวงศึกษาธิการ

2.1 สภาพการดำเนินความร่วมมือกับต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ

ในยุคปัจจุบันที่สังคมก้าวสู่สังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ การศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการเตรียมความพร้อมและสร้างความเข้มแข็งทางปัญญาให้แก่ประชาชน ประเทศต่างๆ ในโลกจำเป็นต้องมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์และร่วมมือกันโดยมีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มความร่วมมือในรูปแบบต่างๆ มากยิ่งขึ้นเพื่อมุ่งสร้างความเข้มแข็งและเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน มุ่งแสวงหากลยุทธ์และกระบวนการที่มีคุณภาพ เพื่อเป็นกลไกในการพัฒนาคุณภาพชีวิต และคุณภาพของประชาชนในประเทศของตน

กระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาของประเทศ จึงมีความมุ่งมั่นที่จะร่วมมือกับนานาประเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาของไทยให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล โดยเน้นการกระชับความสัมพันธ์และการขยายความร่วมมือกับต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง ในลักษณะความเป็นหุ้นส่วนที่ดีต่อกัน ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี โดยได้มีการดำเนินกิจกรรมในรูปแบบที่หลากหลาย ภายใต้กรอบความตกลงด้านการศึกษากับประเทศต่างๆ ที่ไทยมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดต่อกัน เช่น กลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน อันได้แก่ กัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สหภาพพม่า และเวียดนาม กลุ่มมิตรประเทศที่มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน เช่น มาเลเซีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย บรูไน จีน เกาหลี ญี่ปุ่น อินเดีย ศรีลังกา ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ สหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส เยอรมนี แคนาดา สหราชอาณาจักร รวมทั้งประเทศที่เกิดขึ้นใหม่ๆ

ในการนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกกับองค์การระหว่างประเทศต่างๆ อาทิ องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) องค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซีมีโอ) องค์การยูนิเซฟ สมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ อาเซียน ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก หรือ เอเปค และร่วมมือกับองค์กรภายในกรอบสหประชาชาติอื่นๆ เช่น UNDP UNESCAP UNCTAD ฯลฯ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการศึกษา นอกจากนี้ยังเข้าร่วมในกรอบความร่วมมือใหม่ๆ เช่น กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Greater Mekong Subregion-GMS) ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิระวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (Ayeyawady – Chao Phraya – Mekong Economic Cooperation Strategy – ACMECS) และความร่วมมือกับกลุ่มประเทศที่มีบทบาทในด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคมระดับโลก เช่น สหภาพยุโรป (EU) องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) สมาคมนานาชาติเพื่อการประเมินสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา (IEA) เป็นต้น

ความร่วมมือระหว่างกระทรวงศึกษาธิการกับประเทศต่างๆ และองค์การระหว่างประเทศข้างต้น ทำให้กระทรวงศึกษาธิการสามารถระดมทรัพยากรที่มีความหลากหลายทั้งรูปแบบวิธีการซึ่งมีทั้งความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ และองค์ความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมประชุม สัมมนา ฝึกอบรม ฯลฯ มาพัฒนาการศึกษาให้เกิดความก้าวหน้า มีแนวคิดและทางเลือกใหม่ๆ เพื่อนำมาส่งเสริม ปรับปรุงและยกระดับการจัดการศึกษารวมทั้งการพัฒนาทรัพยากรบุคคลอันได้แก่ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ให้รู้เท่าทันความต้องการของสังคมโลกและเตรียมพร้อมต่อความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น อันจะนำไปสู่การพัฒนาการศึกษาที่ยั่งยืนต่อไปในอนาคต กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินความร่วมมือกับต่างประเทศโดยมีทั้งองค์การระหว่างประเทศ กลุ่มความร่วมมือต่างๆ และประเทศที่สำคัญๆ โดยสรุปดังนี้

2.1.1 ความร่วมมือในกรอบพหุภาคี

ความร่วมมือกับต่างประเทศในกรอบพหุภาคีโดยเฉพาะกับองค์การระหว่างประเทศ ได้มีบทบาทสำคัญในการช่วยส่งเสริมและพัฒนาประเทศไทยในหลายๆ ด้าน สำหรับด้านการศึกษา ประเทศไทยได้มีความร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศ ดังตัวอย่างโดยสังเขป ดังนี้

● **ความร่วมมือกับยูเนสโก**

กระทรวงศึกษาธิการได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรีให้จัดตั้งสำนักเลขาธิการ คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ ขึ้นที่สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มาเป็นเวลากว่า 50 ปี นับตั้งแต่ประเทศไทยเป็นสมาชิกยูเนสโกเมื่อปี พ.ศ. 2482 โดยทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางของรัฐบาลในการประสานความร่วมมือกับยูเนสโก องค์การยูเนสโกเป็นองค์การด้านพุทธิปัญญาที่ให้ผลตอบแทนในรูปของแนวความคิดที่ก้าวหน้า ผลประโยชน์ที่ได้รับจึงมีอาจประเมินเป็นจำนวนเงินได้ การดำเนินการส่งเสริมความร่วมมือขององค์การยูเนสโกในประเทศไทยดำเนินการในรูปแบบของคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ในสาขาที่ยูเนสโกรับผิดชอบ ได้แก่ การศึกษา วิทยาศาสตร์ วัฒนธรรม สังคมศาสตร์ และสื่อสารมวลชน

ในอดีตที่ผ่านมายูเนสโกได้ร่วมมือในกิจการและโครงการที่ส่งเสริมความรู้และความเข้าใจอันดีระหว่างกันของประชาชน กระตุ้นให้ประชาชนเกิดความสนใจในเรื่องของการศึกษา การเผยแพร่วัฒนธรรมและประชาคมโลก ภารกิจส่วนใหญ่ครอบคลุมถึงการศึกษาระดับพื้นฐาน การสอนเรื่องสหประชาชาติและสิทธิมนุษยชน การแลกเปลี่ยนบุคลากร การจัดผู้เชี่ยวชาญทางด้านวิชาการ เช่นสาขาวิทยาศาสตร์และการศึกษาให้แก่ประเทศสมาชิก ต่อมางานขององค์การได้ขยายไปในทางส่งเสริมด้านเศรษฐกิจและพัฒนาสังคม การให้ทุนฝึกอบรมครูอาจารย์ในสาขาสังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ และส่งเสริมพัฒนาการศึกษาในชนบทตามที่ประเทศสมาชิกร้องขอ

ปัจจุบันยูเนสโกยังทำหน้าที่เสมือนห้องปฏิบัติการทางความคิดและเป็นผู้กำหนดมาตรฐานในอันที่จะหลอมรวมข้อตกลงระดับนานาชาติเกี่ยวกับงานด้านจริยธรรมต่างๆ และยังเป็น

เสมือนหน่วยงานแลกเปลี่ยนข่าวสารที่สามารถเผยแพร่ แลกเปลี่ยนข้อมูลและองค์ความรู้ต่าง ๆ ไปทั่วโลกอีกด้วย นอกจากนี้ยังมุ่งช่วยเหลือประเทศสมาชิกในการเสริมสร้าง/พัฒนาศักยภาพของ มนุษย์และองค์กรต่างๆ ในหลากหลายสาขา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การศึกษา วิทยาศาสตร์และ วัฒนธรรม

บทบาทและความร่วมมือด้านการศึกษา

นับตั้งแต่ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกขององค์การยูเนสโก ประเทศไทย ได้รับการสนับสนุนในการดำเนินกิจกรรมและโครงการต่างๆ ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษา อย่างมาก เช่น

1. โครงการการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) เป็นโครงการที่ประเทศไทยมีบทบาทอย่างมากนับตั้งแต่เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมระดับโลกเรื่องการศึกษาเพื่อปวงชน (World Conference on Education for All) เมื่อปี 2533 ที่จอมเทียน ชลบุรี และได้เข้าร่วม การประเมินผลการดำเนินงานด้านการศึกษาเพื่อปวงชน โดยเมื่อเดือนมกราคม ปี 2543 ได้เป็น เจ้าภาพจัดการประชุมระดับภูมิภาคเพื่อประเมินผลความก้าวหน้าในเรื่องดังกล่าว ในภูมิภาคเอเชีย และแปซิฟิกและนำผลการประชุมมาประกอบการประชุมระดับโลกด้านการศึกษา (World Education Forum) ที่กรุงดakar ประเทศเซเนกัล ในเดือนเมษายน ปีเดียวกัน ซึ่งในการประชุม ดังกล่าวได้มีการรับรองกรอบการปฏิบัติการดakar ว่าด้วยการศึกษาเพื่อปวงชน (Dakar Framework for Action on Education for All : Meeting Our Collective Commitment) การดำเนินงานของยูเนสโกเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการศึกษาเพื่อปวงชนมีหลายรูปแบบ เช่น การให้ ความช่วยเหลือประเทศต่างๆ ในการกำหนดนโยบายด้านการศึกษา พัฒนาหรือแจกอุปกรณ์ สื่อ การเรียนการสอนต่างๆ กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรฐานในการจัดการศึกษาในรูปแบบใหม่ๆ เป็นต้น ซึ่งประเทศไทยในฐานะประเทศสมาชิกขององค์การยูเนสโก ได้ให้ความร่วมมือใน การประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อปวงชนในระดับประเทศ และจัดทำแผนปฏิบัติการอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษาแก่กลุ่มผู้ด้อยโอกาสในสังคมไทยที่ยูเนสโกให้ความสนใจ นับเป็นโครงการที่สะท้อนให้เห็นศักยภาพของการจัดการศึกษาไทยในเวทีความร่วมมือระดับ ภูมิภาคย่อย ที่ประสบผลสำเร็จโครงการหนึ่ง

2. โครงการการศึกษาเพื่อความเข้าใจอันดีระหว่างชาติ (Associated Schools Project - ASP) เป็นโครงการที่ส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายระหว่างสถานศึกษาที่มุ่งสนับสนุน การศึกษาในด้านมานุษยวิทยา ชาติพันธุ์วิทยา วัฒนธรรม และมีติการศึกษาระหว่างประเทศ รวมทั้งสนับสนุนการแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่เหมาะสม ในปัจจุบันมีสมาชิก 7,500 แห่ง ใน 172 ประเทศ รวมทั้งประเทศไทย ซึ่งมีความเข้มแข็งในการดำเนินโครงการดังกล่าวมาโดยตลอดและมี สถานศึกษาที่เป็นสมาชิกของโครงการเป็นจำนวนมากและครอบคลุมการศึกษาหลายระดับ กิจกรรมที่เกิดขึ้นภายใต้โครงการดังกล่าวมีหลากหลายรูปแบบ นับเป็นการพัฒนาศักยภาพของ บุคลากรทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการอย่างแท้จริง ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์

และนักเรียนในทุกกระดับ ตัวอย่างเช่น การสัมมนาผู้บริหารสถานศึกษา การประชุมเชิงปฏิบัติการ ระดับครู อาจารย์ การเข้าค่ายเยาวชน หรือการจัด Youth Forum เพื่อเป็นเวทีให้เยาวชนได้มา แลกเปลี่ยนความคิด และประสบการณ์ระหว่างกัน รวมทั้งการศึกษาดูงานระหว่างสถานศึกษาที่เป็นสมาชิกและเครือข่ายในต่างประเทศ และการประชุมระดับผู้บริหารสถานศึกษา ครูอาจารย์ ที่มีโอกาสแลกเปลี่ยนทั้งสื่อการเรียนการสอน นวัตกรรมทางการศึกษา และประสบการณ์อื่นๆ ร่วมกัน

3. โครงการนวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อการพัฒนาในเอเชียและแปซิฟิก

(Asia Pacific Programme for Educational Innovation Development – APIED) เป็นโครงการที่มีประเทศสมาชิกในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกทั้งหมดเข้าร่วมด้วย มีวัตถุประสงค์ที่จะสร้างเครือข่ายในภูมิภาคเพื่อความร่วมมือในการนำนวัตกรรมมาใช้เพื่อการพัฒนาการศึกษา มีการจัดประชุมในระดับภูมิภาคเป็นประจำทุกปี เพื่อเปิดโอกาสให้ประเทศสมาชิกจัดส่งบุคลากรมาร่วมประชุม ได้พบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน และได้เปิดวิสัยทัศน์ร่วมกันในการพัฒนาการศึกษาในทุกรูปแบบ รวมทั้งได้เห็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่เกิดขึ้นใหม่ในแต่ละประเทศที่ได้รับเชิญเข้าประชุม

4. กิจกรรมร่วมเฉลิมฉลองวันแห่งการรู้หนังสือสากล (International Literacy Day)

ซึ่งยูเนสโกกำหนดให้เป็นวันที่ 8 กันยายนของทุกปี ประเทศไทยได้รับรางวัลจากนานาชาติที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้หนังสือเป็นประจำอย่างต่อเนื่องเสมอมา สำหรับปี 2549 ได้รับรางวัล นอมา (Noma Literacy Prize) ของยูเนสโก จากโครงการ กศน. หลังช่วง เนื่องจากเป็นโครงการแปลกใหม่ในการส่งเสริมการเรียนรู้หนังสือของผู้ด้อยโอกาสในถิ่นทุรกันดาร นอกจากนี้มีโครงการที่แสดงให้เห็นถึงการจัดการศึกษาของไทยที่คำนึงถึงกลุ่มผู้ด้อยโอกาสในสังคมอย่างแท้จริง โดยมีบุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้ขับเคลื่อน

ในด้านการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาองค์ความรู้ที่สามารถแสวงหาจากยูเนสโกมีมากมายหลากหลายรูปแบบ ซึ่งสามารถนำความรู้เหล่านั้น มาพัฒนาศักยภาพบุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยูเนสโกได้ให้ความช่วยเหลือแก่กระทรวงศึกษาธิการในการเสริมสร้างขีดความสามารถทางวิชาการของบุคลากรหรือโครงการวิชาการในสถาบันวิจัยหรือสถาบันการศึกษารวมทั้งทุนฝึกอบรม ดูงาน หรือการจัดประชุมสัมมนาโดยตลอด นอกจากนี้ยูเนสโกยังจัดส่งผู้เชี่ยวชาญ วิทยากร ตลอดจนให้การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา วิทยาศาสตร์ วัฒนธรรม สังคมศาสตร์ และสื่อสารมวลชน อย่างมากทั้งทางตรงและทางอ้อม

จากการที่ประเทศไทยมีบทบาทความสัมพันธ์ที่ดีในเวทียูเนสโกนี้ จึงส่งผลให้ความร่วมมือระดับทวิภาคีระหว่างกระทรวงศึกษาธิการกับหน่วยงานทางการศึกษาของประเทศสมาชิกยูเนสโกอื่นๆ อยู่ในสภาวะการณ์ที่ดีตามไปด้วย โดยได้รับการสนับสนุนทางด้านการศึกษา และวิชาการ และการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตัวอย่างเช่น ในระหว่าง

การประชุมสมัยสามัญขององค์การยูเนสโก ได้มีการพบปะระหว่างรัฐมนตรีศึกษาของไทยกับรัฐมนตรีศึกษาของประเทศต่างๆ เพื่อเจรจาหรือในระดับทวิภาคี อันส่งผลให้เกิดการจัดทำ ความตกลง(MOU) ระหว่างกัน เช่น สาธารณรัฐประชาชนจีน อินเดีย ฝรั่งเศส เป็นต้น และพัฒนาความร่วมมือมาเป็นการให้ความช่วยเหลือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งการพัฒนา ศักยภาพบุคลากรทางการศึกษาด้วย

● ความร่วมมือกับซีมีโอ

องค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ ซีมีโอ ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2508 เป็นการรวมตัวของกระทรวงศึกษาธิการของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จำนวน 11 ประเทศ ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย พม่า ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย เวียดนาม และติมอร์ตะวันออก มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งความร่วมมือระหว่างประเทศ สมาชิกทางด้านการศึกษา มีหลายสาขา เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เกษตร นวัตกรรม บริหารการศึกษา เวชศาสตร์เขตร้อน โบราณคดี และวิจิตรศิลป์ อาชีวศึกษา และการศึกษาทางไกล โดยมีศูนย์และเครือข่ายระดับภูมิภาคตั้งอยู่ในประเทศสมาชิกจำนวน 15 แห่ง ซึ่งประเทศไทยรับเป็นเจ้าภาพศูนย์ระดับภูมิภาคจำนวน 3 ศูนย์ ได้แก่ ศูนย์โบราณคดีและ วิจิตรศิลป์ (SPAFA) ศูนย์เครือข่ายเวชศาสตร์เขตร้อนและสาธารณสุขของซีมีโอ (TROPMED) และศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยการอุดมศึกษาและการพัฒนา (RIHED)

ความรู้ที่ได้จากซีมีโอเป็นความรู้เฉพาะด้านอันเกิดจากการดำเนินกิจกรรมของ ศูนย์/เครือข่ายระดับภูมิภาคทั้ง 15 แห่ง มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งพัฒนาความร่วมมือทางการศึกษา และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเน้นการพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้บริหาร ปัจจุบันซีมีโอได้ขยายขอบเขตความร่วมมือในเรื่องคุณภาพการศึกษา (Quality Education) ความเสมอภาค (Equity) และความเกี่ยวข้องเนื่องทางการศึกษา (Relevance) มากขึ้น ดังนั้น ความร่วมมือกับซีมีโอจึงเป็นไปในลักษณะของการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่าง ประเทศสมาชิก การถ่ายทอดเทคโนโลยีและความรู้จากประเทศที่มีความก้าวหน้าทางวิทยาการ ให้แก่ประเทศที่ยังขาดพื้นฐานความเข้าใจในเรื่องนี้

ภารกิจสำคัญของซีมีโอ

การดำเนินงานที่สำคัญของซีมีโอ ได้แก่ คุณภาพและความเสมอภาคทางการศึกษา การศึกษาเพื่อสุขภาพที่ดี วัฒนธรรมและประเพณี เทคโนโลยีสารสนเทศ ภาษา การบรรเทา ความยากจน และทรัพยากรการเกษตรและธรรมชาติ โดยซีมีโอมีภารกิจสำคัญที่ต้องดำเนินงานดังนี้

1. พัฒนาศูนย์ระดับภูมิภาคต่างๆ เพื่อทำหน้าที่จัดการฝึกอบรมและวิจัย จัดการ ประชุมทางวิชาการ จัดพิมพ์เอกสารและรายงานต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้มีการพัฒนาในด้านวิชาการ และความรู้ความสามารถในการที่จะนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศสมาชิก

2. จัดทำโครงการฝึกอบรม วิจัยและพัฒนา เผยแพร่ข้อมูล วิเคราะห์ และประเมินนโยบายที่ซีมีโอได้ดำเนินการ
3. เพิ่มพูนศักยภาพขององค์กรในการเผชิญหน้ากับความเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์
4. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม และปรับปรุงกลไกการเผยแพร่ข้อมูล
5. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกและองค์กรที่เกี่ยวข้องอื่นๆ
6. ให้ความมั่นคงทางการเงินโดยการสรรหาแหล่งเงินทุนจากที่ต่างๆ

ในด้านการศึกษามีซีมีโอได้ดำเนินโครงการและกิจกรรมเป็นจำนวนมาก เช่น

- **โครงการการมีส่วนร่วมในชุมชนของซีมีโอ (SEAMEO Community Involvement Project)** องค์กรซีมีโอได้จัดให้มีโครงการการมีส่วนร่วมในชุมชนของซีมีโอขึ้นเมื่อปี 2539 โดยเริ่มจากการอุปถัมภ์โรงเรียนบ้านปรือวาย จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของโรงเรียน โดยให้ความช่วยเหลือในสิ่งที่จำเป็น โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้โรงเรียนสามารถพึ่งพาตนเองได้ เพิ่มพูนศักยภาพของนักเรียน ปรับปรุงอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนให้ทันสมัย พัฒนาทักษะครูผู้สอน ตลอดจนการบริหารงานของโรงเรียน รวมทั้งเพิ่มการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเรียนรู้อุปกรณ์ของนักเรียน ทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน สำหรับการช่วยเหลือมีการดำเนินการโดยขอให้ศูนย์ต่างๆ ของซีมีโอให้การดูแล เช่น ศูนย์เรคแชมดูแลเรื่องการสอนคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ศูนย์ทรอปเมตดูแลเรื่องสุขภาพอนามัย เป็นต้น การสนับสนุนมีทั้งเรื่องทุนและการฝึกอบรมให้แก่บุคลากรของโรงเรียน ให้คำแนะนำปรึกษา และจัดหาหนังสืออุปกรณ์คอมพิวเตอร์ให้แก่ห้องสมุดของโรงเรียน พร้อมฝึกอบรมการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างทั่วถึง

- **โครงการระดับภูมิภาคว่าด้วยคุณภาพและความเสมอภาคทางการศึกษาของซีมีโอ (SEAMEO Regional Coalition of Schools on Quality and Equity in Education-QEE)** ซึ่งเป็นโครงการสำคัญที่ริเริ่มโดยประเทศไทยภายใต้กรอบความร่วมมือกับซีมีโอเพื่อร่วมมือกันในการพัฒนาคุณภาพและความเสมอภาคทางการศึกษา โดยเน้นไปที่การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานและวิธีการให้บุคลากรทั้งหมดมีส่วนร่วม สภาพแวดล้อมในการเรียนการสอน ความสามารถของครูและระบบการตอบแทน วัตถุประสงค์ของโครงการเพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้ารับการศึกษาอย่างเท่าเทียมและพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนทั้งนี้ประเทศสมาชิกได้ให้ความใส่ใจในโครงการดังกล่าวและได้หมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพจัด QEE Forum ขึ้นเพื่อเป็นเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางการศึกษา (Best practices) ในระดับโรงเรียนระหว่างกัน โดยประเทศไทยในฐานะผู้ริเริ่มได้เป็นเจ้าภาพจัดครั้งแรกเมื่อปี 2546 และล่าสุดปี 2550

ในแต่ละปี ประเทศไทยจะส่งนักวิชาการ ครู อาจารย์ จากหน่วยงานและสถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนเข้ารับทุนศึกษา และ ฝึกอบรมในหลักสูตรต่างๆ ของซีมีโอ ตลอดจนการเข้าร่วมประชุมสัมมนาทางวิชาการเพื่อนำความรู้และประสบการณ์มาพัฒนา

การศึกษาของไทย รวมทั้งการเข้าร่วมในการจัดกิจกรรมตามโครงการต่างๆ ทางด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์ และ วัฒนธรรม ซึ่งมีส่วนช่วยในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาในทางอ้อมอีกทางหนึ่งด้วย โดยภาพรวมแล้ว ประเทศไทยได้รับความร่วมมือจากประเทศสมาชิกซีมีโอเป็นอย่างดี ซึ่งนอกจากจะได้ผลประโยชน์ทางด้านวิชาการแล้ว ยังช่วยเสริมสร้างเสถียรภาพและความมั่นคงแก่ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อีกด้วย

● ความร่วมมือกับยูนิเซฟ

องค์การยูนิเซฟ (United Nations Children's Fund – UNICEF) หรือกองทุนเด็กแห่งสหประชาชาติ ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2489 และเป็นองค์การถาวรภายใต้กรอบขององค์การสหประชาชาติ เมื่อปี พ.ศ. 2496 ภารกิจสำคัญของยูนิเซฟ ได้แก่ การสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อให้เด็กได้มีชีวิตที่ดี ส่งเสริมการศึกษาในเด็กผู้หญิง ส่งเสริมให้เด็กได้รับภูมิคุ้มกันโรคและโภชนาการที่ดี ป้องกันการแพร่เชื้อ HIV และโรคเอดส์ในเด็ก เป็นต้น

ในด้านความร่วมมือทางการศึกษากับกระทรวงศึกษาธิการ UNICEF ได้ให้การสนับสนุนโดยให้เงินอุดหนุนดำเนินการภายใต้โครงการโรงเรียนเพื่อนเด็ก (Child – Friendly Schools) ซึ่งดำเนินการโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียนเพื่อให้ได้รับประสบการณ์การเรียนรู้อย่างแท้จริง นอกจากนี้ยังได้จัดโครงการฝึกอบรมวิชาชีพแก่เยาวชน เพื่อสร้างงานและอาชีพให้กับเยาวชนและเพื่อขจัดปัญหาด้านการค้าบริการทางเพศในเด็ก จัดโครงการรณรงค์เพื่อแก้ปัญหาเชื้อ HIV และโรคเอดส์ในภาคการศึกษา จัดการฝึกอบรมครูในภาคใต้เกี่ยวกับการดูแลเด็กที่ได้รับผลกระทบทางจิตใจจากมหันตภัยคลื่นยักษ์สึนามิ จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ความรู้แก่ผู้บริหารการศึกษาและครูเกี่ยวกับสถานการณ์แผ่นดินไหวและคลื่นยักษ์สึนามิและภัยพิบัติทางธรรมชาติต่างๆ นอกจากนี้ยังได้สนับสนุนงบประมาณในการจัดพิมพ์หนังสือการบริหารจัดการภัยพิบัติ : คู่มือครู สำหรับปี 2550 ซึ่งได้แจกจ่ายไปยังสถานศึกษาต่างๆ ทั่วประเทศ

● ความร่วมมือกับอาเซียน

อาเซียนหรือสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ก่อตั้งเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างสันติภาพและเสถียรภาพทางการเงิน เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ในประเทศสมาชิกให้ประชาชนอยู่ดีกินดีและมีคุณภาพชีวิตที่ดี ปัจจุบันมีสมาชิก 10 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย บรูไน เวียดนาม ลาว สหภาพพม่า และกัมพูชา ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศผู้ก่อตั้งอาเซียน จึงมีบทบาทอย่างเด่นชัดในการดำเนินงานต่างๆ ของ ASEAN ซึ่งส่งผลต่อการสร้างพันธมิตรและความเป็นปึกแผ่น ตลอดจนการสร้างเสถียรภาพในภูมิภาคและการเพิ่มอำนาจต่อรองในการเจรจาระหว่างประเทศ รวมทั้งการพัฒนาโครงการต่างๆ ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม

กระทรวงศึกษาธิการมีส่วนร่วมดำเนินความร่วมมือกับอาเซียน ในคณะกรรมการอาเซียนด้านการพัฒนาสังคม (COSD) และคณะกรรมการอาเซียนด้านการศึกษา มาตั้งแต่เริ่มก่อตั้ง โดยมีการดำเนินกิจกรรมในกรอบความร่วมมือด้านการศึกษา และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในภาพรวม โดยเฉพาะอย่างยิ่งคณะกรรมการอาเซียนด้านการศึกษา ASEAN Committee on Education (ASCOE) ปัจจุบันเปลี่ยนเป็น Senior Officials Meeting on Education (SOM-ED) มีหน้าที่ในการส่งเสริมจิตสำนึกในความเป็นอาเซียน (ASEAN Awareness) เพื่อให้อาเซียนมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทางด้านการศึกษา เช่น โครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาของอาเซียน ซึ่งถือได้ว่าเป็นกลไกที่จะประสาน ความเข้าใจของอาเซียน โครงการเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University Network - AUN) โดยมีสำนักเลขาธิการ AUN ตั้งอยู่ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีสมาชิกเครือข่ายประกอบด้วยมหาวิทยาลัยในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จำนวน 17 แห่ง โดยมีการใช้องค์ความรู้ของสถาบันอุดมศึกษาขับเคลื่อนการพัฒนาของภูมิภาค ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนบุคลากรและนักศึกษา การศึกษาวิจัย และการเรียนรู้ร่วมกันโดยผ่านเครือข่ายสารสนเทศ

นอกจากนี้ยังมีโครงการความร่วมมือทางการศึกษา โดยผ่านโครงการและความร่วมมือทางวิชาการต่างๆ มากมายกับประเทศสมาชิกโครงการ ASEAN Plus Three อันได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี เช่น โครงการความร่วมมืออาเซียน-ญี่ปุ่น ในสาขาวิศวกรรมศาสตร์ ภายใต้ AUN และโครงการอาเซียนกับประเทศคู่เจรจาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา การดำเนินกิจกรรมด้านศึกษามีหลากหลายรูปแบบ เช่น การแลกเปลี่ยนครู อาจารย์ นักเรียน นักศึกษาเพื่อสร้างองค์ความรู้และเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกันระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ในครั้งนี้ประเทศไทยได้เป็นผู้ริเริ่มและผลักดันให้เกิดความร่วมมือระหว่างรัฐมนตรีศึกษาในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน โดยได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมอย่างไม่เป็นทางการ (Informal Meeting of the ASEAN Education Ministers) ขึ้นเมื่อปี 2548 และส่งผลให้มีการประชุมหารือในลักษณะเช่นนี้สืบเนื่องต่อมาแบบคู่ขนานในระหว่างการประชุมรัฐมนตรีศึกษาขององค์การซีมีโอซึ่งมีเป็นประจำทุกปี ก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกทั้ง 10 ประเทศมากยิ่งขึ้น และแสดงให้เห็นถึงพลังความสามัคคีของอาเซียนร่วมกัน ซึ่งจะส่งผลต่อการเจรจาต่อรองในเวทีระหว่างประเทศอื่นๆ

● ความร่วมมือกับเอเปค

ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก หรือ เอเปค (Asia Pacific Economic Cooperation – APEC) เป็นเวทีความร่วมมือระหว่างประเทศในเอเชียและแปซิฟิกในด้านเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุน และวิทยาการสาขาต่างๆ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกัน โดยการปรึกษาหารือกันระหว่างประเทศสมาชิกบนพื้นฐานของการตกลงกันตามฉันทามติ ประกอบด้วยสมาชิก 21 เขตเศรษฐกิจ (Economy) ได้แก่ ออสเตรเลีย บรูไน แคนาดา ชิลี จีน ฮองกง อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ มาเลเซีย เม็กซิโก นิวซีแลนด์ นิวกีเนีย เปรู ฟิลิปปินส์ รัสเซีย สิงคโปร์ ไต้หวัน ไทย สหรัฐอเมริกา และเวียดนาม

กระทรวงศึกษาธิการมีส่วนร่วมและมีบทบาทในการดำเนินความร่วมมือในคณะกรรมการด้านการศึกษาของเอเปค (Education Network) ซึ่งเป็นเครือข่ายหนึ่งภายใต้คณะทำงานด้านพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของเอเปคที่ก่อตั้งขึ้น ในปี พ.ศ. 2532 พร้อมกับการก่อตั้งเอเปค มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนบุคลากรและส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเริ่มจากการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จะนำไปสู่การฝึกอบรมทางด้านอุตสาหกรรม ซึ่งเน้นการเพิ่มทักษะความเป็นผู้นำและการจัดการในวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลาง

กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ภายใต้ Education Network เช่น การเข้าร่วมในโครงการเสริมสร้างความเข้าใจในวัฒนธรรมของสมาชิกเอเปค (Improving the Understanding of Culture) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 โดยสร้างสื่อประสมเพื่อเผยแพร่ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี รวมทั้งชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในกลุ่มเอเปค การผลิตวีดิทัศน์ คู่มือครูและสิ่งพิมพ์ต่างๆ ต่อมากระทรวงศึกษาธิการได้ริเริ่มโครงการเครือข่ายโรงเรียนพี่โรงเรียนน้องภายใต้เอเปค (APEC Sister Schools Networking-ASSN) โดยได้เสนอเป็นเจ้าภาพจัดค่ายเยาวชนนานาชาติ ภายใต้โครงการดังกล่าวเมื่อปี 2545 เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนจากประเทศสมาชิกได้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ระบบนิเวศชายฝั่งทะเลที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของสมาชิกเอเปคร่วมกัน นอกจากนี้โครงการที่กระทรวงศึกษาธิการมีส่วนร่วม ได้แก่ โครงการสัมมนาเพื่อหารูปแบบที่เหมาะสมในการพัฒนาศักยภาพด้านการสอนของครูอาชีวศึกษาไปสู่มาตรฐานครูวิชาชีพ ณ จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อปี พ.ศ. 2544 ซึ่งผลของการสัมมนาดังกล่าวนำไปสู่การกำหนดรูปแบบการสอนที่ดีที่สุดเพื่อพัฒนาศักยภาพการสอนและมาตรฐานครูด้านอาชีวศึกษา ซึ่งนับเป็นจุดเน้นในนโยบายด้านการศึกษาของชาติ และแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในปัจจุบัน

นอกจากนี้ประเทศไทยยังเป็นที่ตั้งของศูนย์ศึกษาเอเปค (Thai APEC Study Centre) ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตั้งขึ้นเมื่อปี 2539 เพื่อเป็นศูนย์กลางทางวิชาการที่ส่งเสริมการศึกษาวิจัย และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับเอเปคให้แก่ครู คณาจารย์ และนักเรียนในประเทศ มีการจัดอบรมให้แก่ครูเรื่อง เศรษฐกิจระหว่างประเทศอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ศูนย์ศึกษาเอเปคยังเป็นศูนย์กลางในการติดต่อและประสานงาน และเสริมสร้างความเข้าใจอันดีในกลุ่มสมาชิกเอเปค

● ความร่วมมือกับสหภาพยุโรป

สหภาพยุโรป (European Union - EU) เป็นกลุ่มประเทศที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างกระแส และทิศทางการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจและสังคมระดับโลก มีประเทศสมาชิกที่ตั้งอยู่ในทวีปยุโรป 27 ประเทศ ได้แก่ ออสเตรีย เบลเยียม เดนมาร์ก ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส เยอรมนี กรีซ ไอร์แลนด์ อิตาลี สเปน ลักเซมเบิร์ก เนเธอร์แลนด์ โปรตุเกส สวีเดน สหราชอาณาจักร ไชปรัส เช็ก เอสโตเนีย ฮังการี ลัตเวีย ลิทัวเนีย สโลวาเกีย สโลวีเนีย มอลตา โปแลนด์ โรมานี และบัลแกเรีย กลุ่ม EU มีสัดส่วนของ GDP เป็นอันดับ 2 ของโลก เป็นตลาดสินค้าและบริการ ตลาดการเงินและแหล่งที่มาของการลงทุนที่สำคัญที่สุด และเป็นผู้ที่ให้ความช่วยเหลือแก่ต่างประเทศที่ใหญ่ที่สุด

ประเทศไทยกับ EU มีความสัมพันธ์ในระดับที่ดี ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจและการค้า ปัจจุบัน EU เป็นผู้ค้าอันดับที่ 3 ของประเทศไทย รองจากอาเซียนและญี่ปุ่น ในปี 2545 คณะกรรมาธิการยุโรปเน้นการร่วมมือกับประเทศไทยมากขึ้น โดยเฉพาะความร่วมมือทางวิชาการ (Technical Cooperation) และความร่วมมือในการเสริมสร้างขีดความสามารถ (Capacity Building) นอกจากนี้ EU ยังมีความร่วมมือกับประเทศไทยในสาขาอื่นๆ อีกด้วย สำหรับความร่วมมือด้านการศึกษา ประเทศไทยมีโครงการความร่วมมือและแลกเปลี่ยนด้านการศึกษา ซึ่งได้รับการสนับสนุนจาก EU อาทิ โครงการอีราสมุส มุนดัส (Erasmus Mundus Program) ซึ่งเป็นโครงการที่ให้ทุนการศึกษาแก่นักศึกษาประเทศต่างๆ เข้ามาศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มของประเทศ EU โครงการ Asia-Link และ ASEAN-EU University Networking Program ซึ่งเป็นโครงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในสาขาที่มีความสนใจร่วมกัน ระหว่างสถาบันการศึกษา ระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย ยุโรป และประเทศอื่นในเอเชีย โครงการแลกเปลี่ยนอาจารย์และนักศึกษา ทุนวิจัย สัมมนา ตลอดจนการศึกษาดูงานในยุโรป โครงการต่างๆ เหล่านี้นับเป็นโครงการที่สหภาพยุโรปให้การสนับสนุนโดยตรง เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ร่วมกัน

- **ความร่วมมือในกรอบโครงการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (GMS)**

โครงการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (Greater Mekong Sub-region – GMS) เป็นกรอบความร่วมมือระหว่างกัมพูชา ลาว พม่า เวียดนาม จีน ดอนไต่ (ยูนนาน) และไทย นับตั้งแต่ปี 2535 เป็นต้นมา มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจ สนับสนุนการจ้างงานและยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น

กระทรวงศึกษาธิการได้มีส่วนร่วมในการดำเนินความร่วมมือโดยการส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนนักเรียนและนักวิชาการระหว่างประเทศไทยและประเทศในกลุ่ม GMS ซึ่งมุ่งหวังให้เกิดความร่วมมือทางวิชาการอย่างแน่นแฟ้น มีการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และมีการติดต่อระหว่างประชาชนในภูมิภาคมากยิ่งขึ้น รัฐบาลได้ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง โดยสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาของต่างประเทศเข้ามาจัดการศึกษาในประเทศไทย โดยดำเนินการใน 3 รูปแบบคือ จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ทำความตกลงความร่วมมือทางวิชาการ และจัดการเรียนการสอนพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งความร่วมมือด้านการศึกษาต่างๆ ในกรอบ GMS นี้ จะมีบทบาทต่อการช่วยเสริมการดำเนินงานด้านการพัฒนาและการเสริมสร้างขีดสมรรถนะ อีกทั้งยังช่วยเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้แก่อาเซียนด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ อันจะมีผลถึงการพัฒนาศักยภาพทางการศึกษาด้วย

จากที่กล่าวมาข้างต้นเป็นความร่วมมือเพียงส่วนหนึ่งที่กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการร่วมกับองค์การระหว่างประเทศที่ไทยเป็นสมาชิก โดยยังมีอีกหลายองค์การฯ ที่มี

ความร่วมมือระหว่างกัน นอกเหนือจากความร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศแล้ว กระทรวงศึกษาธิการยังได้มีความร่วมมือในกรอบทวิภาคีกับประเทศต่างๆ ในแต่ละภูมิภาคเพื่อพัฒนาการศึกษาของไทยอีกด้วย

2.1.2 ความร่วมมือในกรอบทวิภาคี

ประเทศไทยได้มีความร่วมมือในกรอบทวิภาคีกับประเทศต่างๆ ในหลายลักษณะ เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศ ซึ่งในความร่วมมือเหล่านั้นในบางกรณีประเทศไทยได้ดำเนินการในฐานะผู้ให้ความร่วมมือทางวิชาการในสาขาที่ประเทศไทยมีความพร้อมและเป็นที่ยอมรับในแนวปฏิบัติที่ดี หรือดำเนินการร่วมมือแบบหุ้นส่วนกับแหล่งผู้ให้สำคัญแก่ประเทศกำลังพัฒนาอื่นๆ กระทรวงศึกษาธิการมีความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ได้แก่

● ความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน

กระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านมาโดยตลอดทั้งในระดับทวิภาคีและในกรอบความร่วมมือใหม่ๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวนโยบายรัฐบาลที่สนับสนุนให้ดำเนินความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ไม่เพียงเพื่อสานสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้น แต่เพื่อการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และพัฒนาศักยภาพบุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการในรูปแบบวิทยากร หรือผู้เชี่ยวชาญ เพื่อปฏิบัติงานส่งเสริมความร่วมมือให้ประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ

รัฐบาลไทยมีนโยบายส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในประเทศเพื่อนบ้านและในภูมิภาค ทำให้ความร่วมมือด้านการศึกษา กับประเทศเพื่อนบ้านที่ผ่านมาเป็น การให้ความร่วมมือกับประเทศใกล้เคียง เช่น ลาว พม่า และกัมพูชา ในรูปแบบของการพัฒนาบุคลากรด้านการบริหารจัดการ ด้านอาชีวศึกษา การศึกษาเด็กเล็ก ห้องสมุดและการเกษตร อีกทั้งส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วน (Partnership) กับประเทศเพื่อนบ้านอื่นๆ เช่น สิงคโปร์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย เวียดนาม ฟิลิปปินส์ เป็นต้น โดยเฉพาะประเทศสิงคโปร์ ประเทศไทยได้รับความร่วมมือจากสิงคโปร์ในการพัฒนาบุคลากรด้านภาษา เทคโนโลยีสารสนเทศ และทุนการศึกษานอกจากนี้ ไทยกับสิงคโปร์ยังได้มีการพัฒนาโรงเรียนพี่โรงเรียนน้องระหว่างกัน ซึ่งเป็นโอกาสที่จะแบ่งปันความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

การดำเนินงานความร่วมมือทางการศึกษาระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน อยู่ภายใต้กรอบการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่

1. กรอบความตกลงด้านการศึกษา (Memorandum of Understanding) โดยกระทรวงศึกษาธิการไทยกับกระทรวงศึกษาธิการประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ กัมพูชา เวียดนาม ลาว สิงคโปร์ และมาเลเซีย

2. กรอบความตกลงของรัฐบาลทางเศรษฐกิจ วิชาการ และวัฒนธรรม โดยผ่านช่องทางทางการดำเนินงานของกระทรวงการต่างประเทศ

3. กรอบทวิภาคีของรัฐบาล เช่น กรอบความร่วมมือ Thai-Singapore Civil Service English Program หรือ CSEP ระหว่างไทยและสิงคโปร์ การประชุมคณะกรรมการร่วมกับประเทศต่างๆ (Joint Committee-JC) เช่น ประเทศฟิลิปปินส์ ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศมาเลเซีย เป็นต้น

4. กรอบหรือยุทธศาสตร์ความร่วมมือใหม่ๆ เช่น

- กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง (Greater Mekong Sub-region – GMS) ระหว่าง 6 ประเทศ คือ ไทย พม่า ลาว กัมพูชา เวียดนาม และจีนตอนใต้ (ยูนนาน) เป็นกรอบความร่วมมือที่ ADB ได้ริเริ่มขึ้นโดยต้องการที่จะผลักดันการพัฒนาในอนุภูมิภาค

- กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจอ่าวไทย-เจ้าพระยา-แม่โขง (Ayeyawady – Chao Phraya – Mekong Economic Cooperation Strategy – ACMECS) ซึ่งเป็นกรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคระหว่างไทย พม่า ลาว เวียดนาม และกัมพูชา ในสาขาการค้า การลงทุน เกษตร อุตสาหกรรม คมนาคม การท่องเที่ยว และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ กรอบความร่วมมือดังกล่าวได้รับความสำคัญสูงจากรัฐบาลไทยในฐานะผู้ริเริ่มที่ต้องการผลักดันให้การพัฒนาเศรษฐกิจในภูมิภาคมีการเติบโตอย่างก้าวกระโดด แต่ความร่วมมือในกลุ่ม ACMECS นั้นว่ายังมีความแตกต่างในด้านเศรษฐกิจที่ต้องอาศัยการพัฒนาทั้งในด้านโครงสร้างทางเศรษฐกิจและการเสริมสร้างสมรรถนะองค์ความรู้ในด้านต่างๆ อีกมาก

5. กรอบความร่วมมือขององค์การระหว่างประเทศในระดับภูมิภาคคือองค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรือซีมีโอ (SEAMEO) และสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรืออาเซียน (ASEAN) ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการมีบทบาทด้านการส่งเสริมการศึกษาและการพัฒนาสังคมในกรอบความร่วมมือดังกล่าวและมีกิจกรรมในรูปแบบที่หลากหลายเพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการศึกษาทั้งในระดับผู้บริหาร ครูอาจารย์ นักศึกษาและเยาวชนอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี

● ความร่วมมือกับสาธารณรัฐประชาชนจีน

ประเทศไทยและจีนมีการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกันเมื่อปี พ.ศ. 2518 ความร่วมมือด้านการศึกษาจะรวมอยู่ในกรอบความร่วมมือทางวิชาการภายใต้คณะกรรมการร่วม ไทย – จีน ของรัฐบาล ซึ่งได้ลงนามเมื่อปี 2521 ครอบคลุมความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี เกษตร สาธารณสุข และการศึกษา (เน้นการสอนภาษาจีน) โดยมีกรมวิเทศสหการของไทยและกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของจีนเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ

ต่อมากระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินความร่วมมือด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม และกีฬากับจีนอย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง โดยหน่วยงานและสถาบันการศึกษาไทยได้ลงนามความตกลงกับหน่วยงานและสถาบันการศึกษาของจีนหลายแห่ง เมื่อกระทรวงศึกษาธิการได้มีการปรับปรุงโครงสร้าง ในปี 2546 กระทรวงศึกษาธิการของจีนได้เสนอให้มีการปรับปรุงบันทึก

ความเข้าใจระหว่างกันขึ้นใหม่ โดยขอให้ฝ่ายไทยเป็นผู้กว้าง ในระหว่างนี้กระทรวงศึกษาธิการไทย ได้เสนอให้มีการลงนามกับจีนในกรอบความร่วมมือด้านการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน (Framework of Cooperation on Chinese Language Teaching between Hanban Institute and the Ministry of Education of Thailand) เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2549 โดยมีข้อตกลงในความช่วยเหลือมากขึ้น ได้แก่ การส่งครูจีนมาช่วยสอนภาษาจีนในประเทศไทยจำนวน 300 คนต่อปี และเพิ่มเป็น 600 คน ในปี 2550 ตามความต้องการของฝ่ายไทย การให้ทุนฝึกอบรมแก่ครูไทย เพื่อเสริมทักษะการเรียนภาษาจีนในประเทศจีน ปีละ 300 คน และเพิ่มเป็น 600 คน ในปี 2550 การสนับสนุนสื่อการเรียนการสอนภาษาจีนจำนวน 2,000 ชุด เป็นต้น สำหรับการลงนามบันทึกความเข้าใจด้านการศึกษาก็ได้มีการลงนามในส่วนของการรับรองคุณวุฒิไปแล้ว เมื่อเดือนกรกฎาคม 2550 และจะมีการลงนามบันทึกความเข้าใจด้านการศึกษาระหว่างไทย-จีน ในปี 2550

ความร่วมมือของไทยกับจีนในด้านการศึกษาก็ให้ความสำคัญด้านการเรียนการสอนภาษาจีน ซึ่งได้มีการจัดทำยุทธศาสตร์การเรียนการสอนภาษาจีนขึ้น เพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาครู อาจารย์ให้มีความรู้ภาษาจีน อันจะส่งผลต่อนักเรียนให้ได้เรียนรู้ภาษาต่างประเทศเพิ่มขึ้น นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ เนื่องจากภาษาจีนเป็นภาษาที่มีผู้ใช้มากที่สุดในโลกภาษาหนึ่ง และมีผลต่อการดำเนินการด้านการค้าและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ นอกจากการอบรมให้แก่ครูไทย เพื่อเรียนรู้ภาษาจีนเพิ่มขึ้นแล้ว ยังมีการสนับสนุนด้านสื่อการเรียนการสอนภาษาจีน การจัดทำหลักสูตรภาษาจีน ทั้งระดับพื้นฐาน ระดับกลาง และระดับสูงตามมาตรฐานหลักสูตรภาษาต่างประเทศ การจัดส่งครูอาสาสมัครภาษาจีนมาสอนในประเทศไทย และการให้ทุนนักเรียน นักศึกษาไทย ไปศึกษาต่อในประเทศจีน

● ความร่วมมือกับประเทศอินเดีย

ประเทศอินเดียนับเป็นประเทศที่มีประชากรมากเป็นอันดับ 2 ของโลกรองจากสาธารณรัฐประชาชนจีน และมีคนไทยจำนวนมากสนใจไปศึกษาต่อยังประเทศอินเดีย เนื่องจากเป็นแหล่งวิชาการที่โดดเด่นในหลายด้าน ทั้งด้านวัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา ปรัชญา ดนตรี และนาฏศิลป์ มีความเจริญด้านการศึกษาระดับอุดมศึกษา เทคโนโลยีทางการศึกษา อุตสาหกรรมงานวิจัย มีการปรับเปลี่ยนเศรษฐกิจจากภาคเกษตรกรรมไปสู่เศรษฐกิจอุตสาหกรรม

การดำเนินการร่วมมือด้านการศึกษาของไทยกับอินเดียที่ผ่านมา เน้นการส่งเสริมด้านทุนการศึกษา ภายใต้ชื่อทุน Indo-Thailand Cultural Exchange Programme ปีละ 8-10 ทุน ทุนภาษาฮินดี ทุนแพทย์แผนโบราณ การแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญและนักวิจัย ต่อมา ในปี 2548 รัฐบาลไทยและอินเดียได้ลงนามความตกลงด้านการศึกษา (Memorandum of Understanding on Cooperation in Education) และในการเยือนระดับนายกรัฐมนตรีได้มีข้อเสนอให้อินเดียส่งผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร วิศวกรคอมพิวเตอร์ และครูมาสอนภาษาอังกฤษในไทย เพื่อช่วยพัฒนาบุคลากรของไทยให้มีคุณภาพมากขึ้น ซึ่งในการประชุมคณะทำงานร่วม (Joint Working Group) จะได้มีการหารือในเรื่องความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างกันต่อไป

● ความร่วมมือกับประเทศญี่ปุ่น

ประเทศไทยและญี่ปุ่นมีความร่วมมือด้านการศึกษา วัฒนธรรมและวิชาการ โดยมีกรอบความร่วมมือสำคัญ คือ

1. ความร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการญี่ปุ่น (MEXT) ให้ความร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องมากกว่า 20 ปี ด้วยทุนหลักสูตรฝึกอบรมครูประจำการ ระยะเวลา 1 ½ ปี และทุนสำหรับนักเรียน นักศึกษา และเยาวชน หลักสูตร College of Technology ระยะเวลา 4 ปี และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพิเศษ (Senshu Gakko) ระยะเวลา 3 ปี

2. ความร่วมมือกับมูลนิธิญี่ปุ่น (Japan Foundation) กิจกรรมความร่วมมือเป็นการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น การประชุมวิชาการ การแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรม และทุนงานด้านการศึกษาระดับมัธยมศึกษาสำหรับผู้บริหารและครูในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

3. ความร่วมมือกับ JICA (Japan International Cooperation Agency) ในรูปของโครงการความร่วมมือทางวิชาการ ทุนการศึกษา ฝึกอบรม ทุน ผู้เชี่ยวชาญ อุปกรณ์ และอาสาสมัคร ตัวอย่างโครงการที่ได้รับความร่วมมือจาก JICA คือ โครงการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย โครงการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา (Capacity Building on the Development of Education Information Technology) มูลค่าความช่วยเหลือประมาณ 60-70 ล้านบาท ในรูปของผู้เชี่ยวชาญ วัสดุอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และอาสาสมัครญี่ปุ่น ปัจจุบันไทยได้รับความช่วยเหลือจาก JICA ในโครงการพัฒนาศักยภาพด้านการป้องกันภัยพิบัติทางธรรมชาติ (Capacity Development in Disaster Management) ในรูปแบบของผู้เชี่ยวชาญ และทุนฝึกอบรมรวมทั้งการถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการเพื่อป้องกันภัยพิบัติทางธรรมชาติ

นอกจากนี้ ประเทศไทยได้ลงนามในการจัดทำความตกลงความร่วมมือหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดกับประเทศญี่ปุ่น หรือ JTEPA เมื่อเดือนมิถุนายน 2550 ซึ่งมีสาขาความร่วมมือในความตกลง 21 สาขา รวมทั้งด้านการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศ การฝึกอบรม การวิจัยร่วม และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้วย

● ความร่วมมือกับประเทศออสเตรเลีย

กระทรวงศึกษาธิการไทยได้มีการจัดทำความตกลงด้านการศึกษากับกระทรวงการจ้างงาน การศึกษาและฝึกอบรมของออสเตรเลีย เมื่อปี พ.ศ. 2537 ต่อมาได้มีการจัดทำความตกลงด้านการศึกษาขึ้นใหม่และได้มีการลงนาม เมื่อเดือนกรกฎาคม 2547 ซึ่งจากการที่ประเทศไทยได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคณะทำงานร่วมทางการศึกษา (Joint Working Group – JWG) เมื่อปี พ.ศ. 2548 ได้มีการตกลงแนวทางการดำเนินความร่วมมือระหว่างกัน ดังนี้

1. สนับสนุนการฟื้นฟูสถานศึกษา ครู และนักเรียนที่ได้รับผลกระทบจากคลื่นยักษ์สึนามิ
2. สนับสนุนผู้เชี่ยวชาญเพื่อการรับรองวุฒิการศึกษา และงานของศูนย์ออสเตรเลียศึกษา
3. ร่วมมือในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ การฝึกอบรมผู้บริหารโรงเรียน การอบรมครูภาษาอังกฤษ และเทคโนโลยีสารสนเทศ การฝึกอบรมผู้บริหารในสถาบันการศึกษาพิเศษ
4. ส่งเสริมการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยการจัดทำหลักสูตรแบบดิจิทัล ในวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ การใช้ระบบ e-learning
5. ร่วมมือด้านเทคนิคและอาชีพศึกษา โดยจัดส่งผู้เชี่ยวชาญด้านการวางแผน

กิจกรรมและโครงการที่กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการหลังจากนั้น เช่น การจัดส่งผู้บริหารระดับสูงไปศึกษาดูงานด้านการปฏิรูปการศึกษา และเทคโนโลยีสารสนเทศ การดำเนินโครงการ Digital Curriculum Resource Initiative ของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โครงการ Strategy for English Second Language Trainers และโครงการอบรมผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โครงการศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างและเนื้อหา รูปแบบการเรียนการสอนด้านอาชีพศึกษาที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โครงการแลกเปลี่ยนครูระดับมัธยมศึกษา เป็นต้น

● ความร่วมมือกับประเทศนิวซีแลนด์

ความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างประเทศไทยและนิวซีแลนด์ ในระยะแรก เป็นความร่วมมือด้านการสอนภาษาอังกฤษสำหรับครูสอนภาษาอังกฤษ ต่อมารัฐบาลนิวซีแลนด์ให้ความร่วมมือแก่องค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEAMEO) ในฐานะสมาชิกสมทบขององค์การ และได้ร่วมกับประเทศไทยจัดตั้งสถาบันลุ่มน้ำโขง (Mekhong Institute – MI) ในปี พ.ศ. 2539 เพื่อเป็นศูนย์ฝึกอบรมทรัพยากรมนุษย์แห่งลุ่มน้ำโขง (Greater Mekhong Sub-region – GMS) 6 ประเทศ คือ ไทย ลาว พม่า กัมพูชา เวียดนาม และจีนตอนใต้ พร้อมกับให้เงินช่วยเหลือสนับสนุนการดำเนินงานของสถาบัน MI ระหว่างปี พ.ศ. 2548 – 2550 มูลค่า 82.7 ล้านบาท

กระทรวงศึกษาธิการไทยและนิวซีแลนด์ได้ลงนามในความตกลงด้านการศึกษา (Memorandum of Understanding) เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2550 โดยมีสาระสำคัญของ การส่งเสริมความร่วมมือในลักษณะการเชื่อมโยงระหว่างสถาบันการศึกษาทุกระดับ การแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ และนักเรียน สื่อการเรียนการสอน รวมทั้ง การประชุม สัมมนา และรูปแบบอื่นๆ ที่สนใจร่วมกัน ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้จัดโครงการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ และเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน

โดยส่งครูประถมศึกษาและมัธยมศึกษาไปฝึกอบรมที่ประเทศนิวซีแลนด์อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี 2548 เป็นต้นมา ในขณะที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ส่งคณะไปศึกษาดูงานและเจรจาความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาของนิวซีแลนด์ทางด้าน e-learning การพัฒนาหลักสูตรการbin และการประกันคุณภาพการศึกษา นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการไทยได้เสนอโครงการโรงเรียนพี่โรงเรียนน้องไทย-นิวซีแลนด์ เพื่อร่วมเฉลิมฉลองความสัมพันธ์ทางการทูตครบ 50 ปี ในปี 2549 ด้วย

● ความร่วมมือกับสหรัฐอเมริกา

ความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับสหรัฐอเมริกามีมายาวนานกว่า 80 ปี โดยเป็นลักษณะการส่งข้าราชการ นักเรียน และนักศึกษาไปศึกษาต่อในระดับสูงเป็นจำนวนมาก ซึ่งส่วนใหญ่เดินทางกลับมาปฏิบัติงานในไทย และส่งผลให้เกิดความร่วมมือทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

โครงการความร่วมมือด้านการศึกษาที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องมายาวนาน คือ การดำเนินโครงการอบรมครูสอนภาษาอังกฤษประจำปี ซึ่งเป็นโครงการที่สหรัฐอเมริกาให้ความร่วมมือผ่านทางสถาบันสอนภาษา เอ.ยู.เอ และมีการอบรมครูสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยปีละกว่า 100 คน นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการยังมีความร่วมมือกับมูลนิธิ Fulbright ในโครงการต่างๆ เช่น การสนับสนุนผู้เชี่ยวชาญให้เข้ามาร่วมในโครงการพัฒนาการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ของประเทศไทย สนับสนุนการแลกเปลี่ยนและการพัฒนาบุคลากร ตลอดจนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษา ความร่วมมือที่ผ่านสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา เป็นต้น

ความร่วมมือทางการศึกษาระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกามีเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ ดังจะเห็นได้จากการที่สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาของไทยและสหรัฐอเมริกามีการแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิทยาศาสตร์ และอุดมศึกษาเพิ่มมากขึ้น ภายใต้ความร่วมมือ Thai-US Round Table ซึ่งมีมหาวิทยาลัย Pennsylvania และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเป็นหน่วยงานประสานงานฝ่ายไทย

ความร่วมมือระหว่างไทยและสหรัฐอเมริกาเริ่มกระชับมากขึ้นภายหลังที่มีความร่วมมือเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ เมื่อปี 2548 โดยเป็นความร่วมมือระหว่างกระทรวงศึกษาธิการของไทย และมหาวิทยาลัยวิสคอนซินของสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการยังได้มีการลงนามในความตกลงระหว่างกระทรวงศึกษาธิการของไทยและกระทรวงศึกษาธิการของมลรัฐวิสคอนซิน เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านการบริหารการศึกษา การผลิตครู การบริหารโรงเรียน การเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ และการสร้างเครือข่ายระหว่างกัน ในปี 2549 กระทรวงศึกษาธิการไทยได้ลงนามความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยอิลลินอยส์ เพื่อพัฒนาความร่วมมือด้านการศึกษาสำหรับผู้พิการ

● ความร่วมมือกับสหราชอาณาจักร

สหราชอาณาจักรเป็นอีกประเทศหนึ่งที่ประเทศไทยส่งบุคลากรไปศึกษาต่ออย่างต่อเนื่องเป็นเวลากว่า 80 ปี ความร่วมมือทางการศึกษาและวิชาการระหว่างประเทศไทยและสหราชอาณาจักร ส่วนใหญ่เป็นความร่วมมือผ่าน British Council (BC) ซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางวิชาการและวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการมีกรอบความร่วมมือกับ British Council ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 ชื่อว่า Framework of Collaboration on Education between the Ministry of Education of Thailand and the British Council สาขาความร่วมมือ ได้แก่ การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ICT การเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ และการเชื่อมโยงเครือข่ายทางการศึกษา เป็นต้น

ความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างกระทรวงศึกษาธิการไทยกับสหราชอาณาจักร โดยผ่าน British Council ประกอบด้วยการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ สื่อการเรียนการสอน และการอบรมเครือข่ายศูนย์ ERIC ทั่วประเทศ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญมาจัดหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ โดยเน้นมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพด้านอาชีวศึกษา กรณีศึกษาอาชีพค้าปลีกของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งช่วยพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ในการเพิ่มผลิตผลและสร้างมูลค่าเพิ่ม นอกจากนี้ ยังเป็นการส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ผ่านการศึกษาและเรียนรู้ทั้งในระบบ นอกกรอบ และการเรียนรู้ตามอัธยาศัยตลอดชีวิต

● ความร่วมมือกับสาธารณรัฐฝรั่งเศส

สาธารณรัฐฝรั่งเศสเป็นประเทศที่มีความสัมพันธ์ทวิภาคีกับประเทศไทยมาช้านาน ในอดีตความร่วมมือที่ได้รับจากรัฐบาลฝรั่งเศสอยู่ภายใต้ความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์และวิชาการ ในรูปของผู้เชี่ยวชาญ ทุนการศึกษา ฝึกอบรม ทุน และเงินสนับสนุนกิจการต่างๆ ในระยะหลังความร่วมมือจะเน้นหนักไปที่ความร่วมมือด้านทุน โดยการให้ทุนการศึกษา จะเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 45 ของงบประมาณด้านนี้ และให้ความสำคัญกับการกระชับความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่างๆ ซึ่งได้มีการทำความตกลงกับมหาวิทยาลัยต่างๆ ของไทยหลายแห่ง รวมประมาณ 70 ความตกลง ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา

สาธารณรัฐฝรั่งเศสมีความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านอุดมศึกษาและวิจัยว่าด้วยความร่วมมือด้านอุดมศึกษากับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ต่อมามีการทำความตกลงระหว่างสถาบันเพิ่มขึ้น ทำให้มีการเชื่อมโยงระหว่างสถาบันการศึกษาและพัฒนาความสัมพันธ์ทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง ความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างไทยกับฝรั่งเศสส่วนใหญ่เป็นรูปแบบของการให้ทุนการศึกษา การฝึกอบรม ทุน และศึกษาต่อในระดับปริญญา ตลอดจนจัดส่งผู้เชี่ยวชาญมาให้คำปรึกษา แลกเปลี่ยนความรู้และเทคโนโลยี โดยให้ความช่วยเหลือในรูปแบบวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนต่างๆ

ในปี 2541 ประเทศไทยได้รับความช่วยเหลือจากสาธารณรัฐฝรั่งเศสในรูปแบบของ ผู้เชี่ยวชาญ อาสาสมัคร และวัสดุอุปกรณ์ รวมกว่า 250 ล้านบาท หรือ 6.96 พันล้านเหรียญสหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 6.6 ของความช่วยเหลือทั้งหมดที่ไทยได้รับจากต่างประเทศ ทำให้สาธารณรัฐฝรั่งเศส เป็นประเทศที่ให้ความช่วยเหลือด้านวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ และวิชาการแก่ไทยสูงเป็นอันดับที่ 4 ต่อจากญี่ปุ่น เยอรมนี และเดนมาร์ก ต่อมาในปี 2542 ได้ให้ความช่วยเหลือมีมูลค่าประมาณ 11 ล้านฟรังก์ฝรั่งเศส โดยเป็นทุนการศึกษาด้านกฎหมาย การเกษตร การพัฒนาชนบทและภาษา แต่กว่า 1 ใน 3 ของเงินช่วยเหลือจะให้กับโครงการเผยแพร่ภาษาฝรั่งเศส เช่น การส่งเสริมการสอน และการใช้ภาษาฝรั่งเศส การให้ทุนอบรม การแปลหนังสือ เป็นต้น

● ความร่วมมือกับประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

ในรอบ 15 ปีที่ผ่านมา เยอรมนีได้ให้ความร่วมมือในการพัฒนาอุตสาหกรรม ของประเทศไทย และมีความร่วมมือทางวิชาการกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อ พัฒนาการเรียนการสอนในรูปแบบ โรงเรียน - โรงงาน หรือการศึกษาระบบทวิภาคี (Dual Vocational System) ซึ่งเป็นระบบที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้รับความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ โดยความร่วมมือจากสถานประกอบการ และยังได้รับหน่วยกิตระหว่างฝึกปฏิบัติงานในสถาน ประกอบการด้วย นอกจากนี้ เยอรมนียังให้ความช่วยเหลือด้านการพัฒนาบุคลากรแก่บุคลากรของ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในสาขาบริหารจัดการ ปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษาได้บูรณาการระบบโรงเรียน-โรงงาน มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา และพัฒนาไปยังสาขาอื่นๆ ด้วย

ความร่วมมือที่รัฐบาลเยอรมนีให้แก่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ประกอบด้วยทุนการศึกษาดูงาน ฝึกอบรม (สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์และ วิทยาศาสตร์) และความร่วมมือทางวิชาการไทย-เยอรมนี โดยร่วมกับสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ฯลฯ ทั้งนี้ ได้มีโครงการความร่วมมือด้านประมงกับสถาบันเทคโนโลยี ราชมนคล โดยได้ส่งผู้เชี่ยวชาญมาช่วยที่คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง ตรัง ภายใต้ โครงการศึกษาและวิจัยพัฒนาด้านเศรษฐกิจชนบทในลักษณะแบบยั่งยืน นอกจากนี้ รัฐบาลเยอรมนี ได้ให้ทุนด้านภาษาและวัฒนธรรมแก่บุคลากร นักเรียนและนักศึกษาไทย โดยผ่านสถาบัน Goethe เพื่อศึกษาภาษาและวัฒนธรรมของเยอรมนี โดยเป็นทุนทั้งระยะสั้นและระยะยาว

2.2 สภาวะแวดล้อมในการดำเนินความร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อพัฒนา บุคลากรทางการศึกษาในปัจจุบัน

ในแต่ละปีหน่วยงานในกระทรวงศึกษาธิการ ได้ส่งบุคลากรในสังกัดเดินทางไป ต่างประเทศเพื่อการพัฒนาเป็นจำนวนมาก โดยที่แต่ละหน่วยงานได้ดำเนินการในลักษณะต่างคน ต่างทำไม่ได้มีการกำหนดแผนการดำเนินงานเป็นภาพรวม อีกทั้งไม่มีการรวบรวมเพื่อจัดทำสถิติ

ในเรื่องของการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ทำให้ข้อมูลการจัดกระจายและมีการดำเนินงานที่ซ้ำซ้อน อย่างไรก็ตามการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาถือเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นกลไกสำคัญที่จะขับเคลื่อนการศึกษาของไทยไปสู่คุณภาพและมาตรฐานอันเป็นที่ยอมรับในระดับสากล ซึ่งในการพัฒนานั้น จำเป็นต้องอาศัยเครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานภายในกระทรวงศึกษาธิการเอง และหน่วยงานภายนอกทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ในปัจจุบันนี้ ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะเปลี่ยนแปลงสถานะจากประเทศผู้รับความช่วยเหลือมาเป็นประเทศผู้ให้รายใหม่ ทำให้ต่างประเทศมองว่าประเทศไทยมีศักยภาพพอที่จะช่วยเหลือตัวเองได้แล้ว จึงได้ปรับลดความช่วยเหลือลง อย่างไรก็ตามประเทศไทยเองก็ยังเห็นความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องพึ่งพาทักษะความรู้และวิทยาการความก้าวหน้าจากต่างประเทศเพื่อมาปรับใช้ในการพัฒนาประเทศ นอกจากนี้ สภาวะแวดล้อมอื่นๆ ที่เกิดขึ้น รวมทั้งการปฏิบัติงานภายใต้สภาพแวดล้อมกับชุมชนนานาชาติ ทำให้กระทรวงศึกษาธิการต้องหันมามองและให้ความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มากยิ่งขึ้น สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะผู้ประสานงานหลักและดำเนินกิจกรรมด้านต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้จัดทำยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาขึ้น โดยนำสภาพแวดล้อมตลอดจนข้อมูลต่างๆ ที่รวบรวมได้จากการศึกษา มาใช้ประกอบการพิจารณาในการจัดทำยุทธศาสตร์ฯ ดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว ทำให้ประเทศต่างๆ ต้องหันมาพึ่งพา รวมกลุ่มและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกันเพื่อความสามารถในการต่อรองและการสร้างเครือข่ายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้สามารถก้าวทันและแข่งขันได้ในสังคมโลก ทำให้ประเทศไทยต้องปรับตัวให้พร้อมทั้งในเชิงรับและรุกเพื่อเข้าสู่การพัฒนาที่เน้นการแข่งขันบนสังคมฐานความรู้และให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว

2. นโยบายของรัฐบาลที่ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางทางการศึกษาของประเทศเพื่อนบ้าน จำเป็นต้องเตรียมความพร้อมและเสริมสร้างสมรรถนะของบุคลากรทางการศึกษาในสาขาวิชาการต่างๆ รวมทั้งเร่งสร้างศักยภาพของสถาบันการศึกษา ให้เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ

3. หน่วยงานในกระทรวงศึกษาธิการมีการลงนามในความตกลงและบันทึกความเข้าใจอันดี (MOU) เกี่ยวกับความร่วมมือทางวิชาการกับหน่วยงานต่างประเทศและสถาบันการศึกษาอยู่เป็นจำนวนมาก แต่บางส่วนยังไม่มี การนำไปสู่การปฏิบัติ จึงควรมีการผลักดันและกระตุ้นให้เกิดการใช้ประโยชน์จากความตกลงหรือบันทึกความเข้าใจที่ได้ลงนามไว้ เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและต้องมีการติดตามประเมินผลด้วย

4. การสร้างความเข้มแข็งและเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรในสาขาที่เป็นความต้องการของประเทศ จะเป็นกลไกสำคัญที่จะมีส่วนช่วยเตรียมความพร้อมสังคมไทย เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้และการเพิ่มศักยภาพของคนให้มีคุณภาพทัดเทียมกับนานาชาติ

จากการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม (SWOT Analysis) ของการดำเนินความร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พบว่ามีจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ อุปสรรค ดังนี้

จุดแข็ง

1. มีเครือข่ายความร่วมมือด้านการศึกษากับต่างประเทศทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคีที่หลากหลาย ซึ่งทำให้มีศักยภาพในการขยายเครือข่ายได้มากขึ้น ทั้งนี้เป็นผลมาจากการแลกเปลี่ยนการเยือนของผู้บริหารระดับนโยบาย
2. หน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการ มีศักยภาพในการจัดประสานและส่งเสริมความร่วมมือด้านการศึกษากับต่างประเทศ
3. ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานในระดับองค์กรหลักให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรโดยใช้กระบวนการความร่วมมือกับต่างประเทศ โดยให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ระหว่างกันให้มากขึ้น
4. การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศต่าง ๆ มานาน ส่งผลให้การปฏิบัติงานเอื้อต่อการสานสัมพันธ์และได้รับความร่วมมืออย่างดีจากนานาประเทศ
5. มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและมีความชำนาญงานกระจายอยู่ตามหน่วยงานองค์กรหลักต่าง ๆ ซึ่งพร้อมที่จะให้ความร่วมมือ
6. ประเทศไทยเป็นที่ตั้งของสำนักงานระดับภูมิภาคขององค์การระหว่างประเทศหลายองค์การที่มีความเกี่ยวข้องกับงานการศึกษา เช่น UNESCO SEAMEO UNICEF UNESCAP เป็นต้น ซึ่งทำให้สามารถระดมทรัพยากรมาช่วยสนับสนุนและพัฒนาศักยภาพบุคลากรได้อย่างเต็มที่

จุดอ่อน

1. ประเทศไทยถูกจัดลำดับความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษา จากการศึกษาวิจัยของสถาบันนานาชาติเพื่อพัฒนาด้านการจัดการ (IMD) อยู่ลำดับที่ 48 จาก 60 ประเทศ (Institute for Management Development : 2547) ทำให้สะท้อนสภาพปัญหาการพัฒนาการศึกษาที่มีอยู่ในประเทศไทย
2. การพัฒนาบุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการยังไม่มีภาพที่ชัดเจนและยังไม่ทั่วถึง และไม่สอดคล้องกับความต้องการและการปฏิบัติงานจริง
3. งบประมาณรองรับในการจัดหลักสูตรการพัฒนาบุคลากรที่เป็นความต้องการมีไม่เพียงพอ และสอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงาน ทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มที่
4. แผนยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาบุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการในภาพรวมยังขาดความชัดเจน

5. ยังไม่มีการจัดทำฐานข้อมูล องค์ความรู้ ที่ระบุถึงความเชี่ยวชาญของต่างประเทศ/องค์การระหว่างประเทศ ที่จะนำมาใช้ประโยชน์ได้
6. การผลักดันความร่วมมือหรือข้อตกลงกับประเทศต่างๆ (MOU) ให้เป็นรูปธรรม ยังมีไม่เพียงพอ และยังขาดความต่อเนื่อง

โอกาส

1. รัฐบาลมีนโยบายการดำเนินความร่วมมือกับต่างประเทศที่ชัดเจนและให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงเครือข่ายและการขยายความร่วมมือกับต่างประเทศ
2. การที่ประเทศไทยได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาด้านการศึกษา กับต่างประเทศจะเป็นโอกาสให้บุคลากรทางการศึกษามีโอกาสได้พัฒนาตนเองไปด้วย
3. หน่วยงานของต่างประเทศทั้งภาครัฐและภาคเอกชนให้ความสนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินความร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการมากขึ้น
4. มีการกำหนดแนวทางส่งเสริมบทบาทและขีดความสามารถของผู้เชี่ยวชาญไทยสู่สากลไว้ในยุทธศาสตร์ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาของไทย ของกระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งสามารถจะนำมาสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา

อุปสรรค

1. นโยบายด้านการเมืองที่ไม่ต่อเนื่องส่งผลกระทบต่อแผนการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ
2. การตื่นตัวด้านการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านต่างประเทศเพื่อพัฒนาบุคลากรยังมีน้อย และยังไม่นำไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง
3. ในปัจจุบันประเทศไทยได้เปลี่ยนบทบาทจากผู้รับมาเป็นผู้ให้ จึงทำให้ประเทศต่างๆ ขององค์การระหว่างประเทศปรับลดความช่วยเหลือลงและดำเนินการในลักษณะของการเป็นหุ้นส่วนมากขึ้น
4. การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาการศึกษา ยังไม่มีระบบ และขาดความต่อเนื่อง
5. สภาพแวดล้อมของความร่วมมือระหว่างประเทศมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมข้างต้นทำให้มองเห็นถึงจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค ที่ควรได้รับการพิจารณาและนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลสูงสุดในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา โดยกำหนดเป็นกรอบยุทธศาสตร์ด้านต่างประเทศในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาไว้เป็นแนวทางในการปฏิบัติเพื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสมต่อไป

บทที่ 3

กรอบยุทธศาสตร์ด้านต่างประเทศเพื่อพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา (ปี 2550 –2552)

การกำหนดยุทธศาสตร์นี้มีความสำคัญเนื่องจากเป็นการกำหนดแนวทางการดำเนินงานอย่างมีเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ด้านต่างประเทศเพื่อพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ปี 2550-2552 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย รวมทั้งได้เสนอสาขาความร่วมมือที่เป็นความต้องการของหน่วยงานเพื่อการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ดังนี้

วิสัยทัศน์

บุคลากรทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการได้รับการพัฒนาขีดความสามารถอย่างมีมาตรฐาน มีทักษะการปฏิบัติงานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

พันธกิจ

1. เสริมสร้างโอกาสในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถทัดเทียมกับต่างประเทศ
2. แสวงหาและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับต่างประเทศให้มีความหลากหลายและต่อเนื่อง
3. พัฒนาระบบกลไกการประสานความร่วมมือกับองค์กรทั้งภายในและภายนอกประเทศ เพื่อระดมทรัพยากรการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้บุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตรงตามความต้องการ มีศักยภาพการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของหน่วยงาน มีองค์ความรู้ใหม่ๆ และแนวปฏิบัติที่ดี อันจะนำไปสู่การขยายผลเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไปในอนาคต
2. เพื่อใช้ประโยชน์จากความเชี่ยวชาญและความชำนาญการของต่างประเทศและขององค์กรระหว่างประเทศที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยอาศัยเครือข่ายความร่วมมือกับต่างประเทศ ที่มีอยู่และแสวงหาความร่วมมือใหม่ๆ ควบคู่กันไป

ประเด็นยุทธศาสตร์

ในการดำเนินความร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ควรกำหนดยุทธศาสตร์สำคัญเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การแสวงหาองค์ความรู้และความชำนาญการจากต่างประเทศ และนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา

ในยุคแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศ การทำงานต้องอาศัยองค์ความรู้ที่หลากหลายเพื่อรองรับโลกยุคใหม่ที่ไร้พรมแดน การแสวงหาองค์ความรู้และการสามารถเข้าถึงวิทยาการสมัยใหม่จะเป็นกลไกที่ช่วยสร้างกระบวนการเรียนรู้และเผยแพร่ผลประโยชน์สู่ระดับนโยบายและการปฏิบัติได้ การนำความรู้ของประเทศต่างๆ มาประสานและถ่ายทอดประสบการณ์ จะเป็นการเปิดโลกทัศน์ใหม่และเพิ่มพูนสมรรถนะให้แก่บุคลากรให้สร้างทางเลือกในการพัฒนาที่เหมาะสม ก่อให้เกิดการพัฒนาในระดับสากล

ปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการมีความร่วมมือกับต่างประเทศในรูปแบบที่หลากหลาย นับเป็นช่องทางสำคัญในการระดมทรัพยากร ความรู้ และแนวปฏิบัติที่ดีที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการศึกษาของไทย ดังนั้นจึงควรมีการรวบรวมข้อมูล และองค์ความรู้เกี่ยวกับสาขาความเชี่ยวชาญและความชำนาญการของต่างประเทศ ตลอดจนข้อมูลการดำเนินความร่วมมือกับต่างประเทศของหน่วยงานต่างๆ ของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อนำมาเป็นช่องทางช่วยในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานต่อไป

เป้าหมาย

เพื่อนำความรู้ความชำนาญการจากต่างประเทศมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา

มาตรการ

1) จัดทีมผู้ชำนาญการเพื่อสำรวจข้อมูล องค์ความรู้และความเชี่ยวชาญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของหน่วยงาน/สถาบันการศึกษาของประเทศต่างๆ และแนะนำ Best Practices ของหน่วยงานต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศ รวมทั้งองค์ความรู้ใหม่ๆ ให้แก่ผู้สนใจ

2) จัดกิจกรรมในประเทศไทย เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์และศักยภาพของบุคลากร เช่น จัดประชุมสัมมนา/ ฝึกอบรมทางด้านการศึกษาในระดับนานาชาติ จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จัดโครงการแลกเปลี่ยนกับต่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การขยายเครือข่ายและพัฒนาระบบกลไกความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ภายในกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการ กับหน่วยงาน / องค์กรของต่างประเทศ

ความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างกระทรวงศึกษาธิการกับต่างประเทศ ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคีนับเป็นกลไกสำคัญที่จะเอื้อต่อการแสวงหาเครือข่ายความร่วมมือเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาของไทย ในขณะเดียวกันความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของไทยเองโดยเฉพาะหน่วยงานภายในกระทรวงศึกษาธิการก็มีความสำคัญไม่น้อยที่จะร่วมกันผลักดันให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จตรงตามความต้องการ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และข้อมูลข่าวสารในการดำเนินงานระหว่างกัน จะทำให้มองเห็นการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการในภาพรวม และสามารถกำหนดแนวทางการดำเนินงาน ตลอดจนการใช้ทรัพยากรร่วมกันให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด อันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

เป้าหมาย

เพื่อใช้ประโยชน์จากเครือข่ายความร่วมมือที่มีอยู่เพื่อการประสานงานอย่างมีระบบ ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลระหว่างหน่วยงานทั้งภายในและต่างประเทศ เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลและแนวปฏิบัติที่ดีระหว่างกัน

มาตรการ

- 1) ส่งบุคลากรไปศึกษา/ฝึกอบรม และทำวิจัย ณ หน่วยงานต่างประเทศ/องค์กรระหว่างประเทศ โดยผ่านความร่วมมือกับต่างประเทศ
- 2) จัดทำฐานข้อมูลความร่วมมือกับต่างประเทศและพัฒนาระบบสารสนเทศสีทันสมัยและเป็นปัจจุบัน
- 3) แลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลระหว่างหน่วยงานทั้งภายในกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานภายนอกทั้งในและต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การระดมและจัดสรรทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ

เพื่อสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา

ความร่วมมือกับต่างประเทศทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคีนับเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรทางการศึกษา เนื่องจากเป็นความร่วมมือที่มีหลายฝ่ายเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งในการร่วมมือดังกล่าวหากจะให้ประสบสัมฤทธิ์ผลและสอดคล้องกับความต้องการเนื่องจากแต่ละหน่วยงานอาจมีความต้องการในการพัฒนาบุคลากรที่แตกต่างกันไป ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการวางแผนและแนวทางการดำเนินงานในการแสวงหาทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งวางแผนในการจัดสรรทรัพยากรให้แก่หน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการเพื่อการพัฒนาบุคลากร นอกจากนี้ควรต้องมีการศึกษา

ความพร้อมของคู่ร่วมมือเพื่อให้การดำเนินงานเกิดประโยชน์และสอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานให้มากที่สุด

เป้าหมาย

เพื่อแสวงหาความร่วมมือและระดมทรัพยากรจากหน่วยงานทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ มาช่วยสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด

มาตรการ

- 1) จัดทำแผนพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาในภาพรวม และใช้เป็นแนวทางในการแสวงหาและจัดสรรทรัพยากรให้แก่หน่วยงาน
- 2) ส่งเสริมความร่วมมือในการระดมทรัพยากร จากหน่วยงานภายในกระทรวงศึกษาธิการ และ หน่วยงาน/องค์กร ภายนอกทั้งในและต่างประเทศ
- 3) ประสานการจัดสรรทรัพยากรให้แก่หน่วยงานตามความต้องการและจำเป็นให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การขับเคลื่อนและผลักดันให้มีการดำเนินการตามกรอบความตกลง และให้มีการติดตามประเมินผล

ในการดำเนินความร่วมมือกับต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการที่ผ่านมาพบว่ามี การลงนามในข้อตกลงความร่วมมือทางด้านการศึกษาระหว่างหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการ กับหน่วยงานของต่างประเทศเป็นจำนวนมากและมีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ อย่างไรก็ตาม ในความร่วมมือดังกล่าว ก็มีได้มีการดำเนินการตามข้อตกลงที่ระบุไว้ ดังนั้นจึงควรที่จะมีการติดตามประเมินผลและจัดทำฐานข้อมูลกลางด้านความร่วมมือกับต่างประเทศของ กระทรวงศึกษาธิการ โดยรวบรวมบันทึกความเข้าใจและข้อตกลงที่หน่วยงานของ กระทรวงศึกษาธิการมีอยู่ และนำมาประกอบการตัดสินใจว่าควรจะทำเนิการต่อไปตามข้อตกลง นั้นๆ หรือควรจะยุติการดำเนินการเพื่อจะได้ริเริ่มโครงการ/กิจกรรมที่เป็นประโยชน์มากกว่าต่อไป

เป้าหมาย

เพื่อให้การดำเนินความร่วมมือกับต่างประเทศเป็นไปตามความต้องการของหน่วยงานและนำผลของการดำเนินงานมาปรับปรุงเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

มาตรการ

- 1) จัดให้มีหน่วยประสานงานกลางในการรวบรวมข้อมูลความร่วมมือกับต่างประเทศ รวมทั้งกรอบความตกลงต่างๆ ที่หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการดำเนินการอยู่

2) วิเคราะห์ความต้องการที่จะร่วมมือกับหน่วยงานต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศต่าง ๆ และจัดลำดับความสำคัญ

3) ผลักดันให้มีการดำเนินการตามกรอบความตกลง และติดตามผลการดำเนินงาน

สาขาความร่วมมือที่เป็นความต้องการของหน่วยงานในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา

จากการสำรวจความคิดเห็นและความต้องการในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา จากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ สรุปสาขาวิชาที่เป็นความต้องการในการพัฒนาทั้งในปัจจุบันและอนาคตได้ ดังนี้

1. การบริหารจัดการด้านการศึกษา

- การบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- การแลกเปลี่ยนผู้บริหารการศึกษา
- การพัฒนาการศึกษาและพัฒนาชนบท
- การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก
- การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาไปสู่ระดับมืออาชีพ
- การส่งเจ้าหน้าที่ให้ไปปฏิบัติงานในหน่วยงานหรือองค์การระหว่างประเทศ เพื่อการเพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์ (Attachment Programme)
- การบริหารจัดการและเทคนิคการเรียนการสอนสำหรับผู้ประกอบการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจ
- การบริหารจัดการด้านอาชีวศึกษา

2. การพัฒนาการเรียนการสอน

- การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ (อังกฤษ จีน เยอรมัน ฝรั่งเศส ฯลฯ)
- การเรียนการสอนวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์
- การพัฒนาการเรียนการสอนด้านคุณธรรมและจริยธรรม
- การพัฒนาหลักสูตรการสอนอาชีพเพื่อเป็นทางเลือกสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
- การพัฒนาการเรียนการสอนด้านการศึกษาเพื่อสันติภาพ (Peace Education)
- คอมพิวเตอร์
- เทคโนโลยีสารสนเทศ

3. การศึกษาพิเศษ

- การพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษและเด็กปัญญาเลิศ
- การพัฒนาการเรียนการสอนเด็กเก่ง เด็กอ่อน
- การศึกษาพิเศษสำหรับเด็กพิการในรูปแบบการเรียนร่วม

- การพัฒนาทักษะทางสังคมและการเรียนรู้สำหรับเด็กออทิสติกที่มีอาการในระดับรุนแรง

- ดนตรีบำบัด

- การจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

4. การศึกษาออกโรงเรียน

- การตั้งศูนย์สื่อและข้อมูลด้านการรู้หนังสือและการศึกษาต่อเนื่อง

- การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

- การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

- การผลิตสื่อ / การวิจัยและพัฒนาสื่อการเรียนรู้สำหรับกลุ่มชาติพันธุ์

- เกษตรธรรมชาติ

- การบูรณาการกิจกรรม HIV/AIDS เข้าสู่ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

5. การศึกษาวิจัย

- การวิจัยร่วมและการแลกเปลี่ยนนักวิจัย

การแปลงยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ

ในการนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพนั้น เห็นควรกำหนดแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

1) ประสานงานอย่างใกล้ชิดกับหน่วยงานภายในกระทรวงศึกษาธิการเพื่อจัดทำแผนงานโครงการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์

2) ส่งเสริมให้มีการดำเนินงานในลักษณะบูรณาการระหว่างหน่วยงานในกระทรวงศึกษาธิการให้มากขึ้น

3) กระตุ้นให้หน่วยงานเห็นความสำคัญของการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารการดำเนินงานระหว่างกันเพื่อไม่ให้เกิดการดำเนินงานที่ซ้ำซ้อน

4) สร้างและขยายเครือข่ายความร่วมมือด้านการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์กับหน่วยงานทั้งภายในและต่างประเทศ

5) ผลักดันให้มีการดำเนินการตามความตกลงที่มีอยู่ และพิจารณาทบทวนเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากความตกลงและบันทึกความเข้าใจที่มีอยู่ให้มากขึ้น และหากความตกลงใดไม่สามารถดำเนินการได้ก็ควรพิจารณาหาทางปรับปรุงหรือยุติข้อตกลงนั้นๆ

6) ศึกษาความเชี่ยวชาญของประเทศคู่ร่วมมือที่เป็นประโยชน์ต่องานของกระทรวงศึกษาธิการ

7) ดำเนินการติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการ

เงื่อนไขความสำเร็จ

1. หน่วยงานมีการนำแผนยุทธศาสตร์ด้านต่างประเทศเพื่อการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม มีแผนงาน โครงการที่ชัดเจน และมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
2. ได้รับงบประมาณเพื่อใช้ดำเนินการ ตามแผนงาน /โครงการ อย่างพอเพียง
3. หน่วยงานภายในกระทรวงศึกษาธิการมีความร่วมมือระหว่างกันเป็นอย่างดี
4. มีข้อมูลความร่วมมือกับต่างประเทศที่เป็นปัจจุบัน และมีองค์ความรู้ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการเจรจาความร่วมมือได้

การประเมินผล

ติดตามประเมินผลจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ

.....

แผนยุทธศาสตร์ด้านต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการเพื่อพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ระหว่างปี 2550-2552

แผนงาน	มาตรการ/กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ
<p>1. แสวงหาความรู้และความชำนาญการจากต่างประเทศ และนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สืบค้นข้อมูล องค์ความรู้และความเชี่ยวชาญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของหน่วยงาน/สถาบันการศึกษา และ Best Practices ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ - ส่งบุคลากรไปศึกษา/ฝึกอบรม/และทำวิจัยโดยผ่านความร่วมมือจากหน่วยงานต่างประเทศ/องค์การระหว่างประเทศ - จัดกิจกรรมในประเทศ เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์และศักยภาพของบุคลากร 	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป. และหน่วยงานหลักในกระทรวงศึกษาธิการ - สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป. และหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ - สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา - สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน - สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา - สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา - สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป. และหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ - สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน - สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา - สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา - สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

แผนงาน	มาตรการ/กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ
<p>2. ขยายเครือข่ายและพัฒนาระบบกลไกความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภายในกระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงศึกษาธิการกับหน่วยงาน/องค์กรระหว่างประเทศ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - แสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานทั้งภายในกระทรวงศึกษาธิการ และจากหน่วยงาน/องค์กรระหว่างประเทศ เพื่อการสร้างเครือข่าย - จัดทำฐานข้อมูลความร่วมมือกับต่างประเทศและพัฒนาระบบสารสนเทศ - แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานทั้งภายในกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานภายนอก (ภายในประเทศ และต่างประเทศ) 	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป. และหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ - สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา - สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา - สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน - สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา - สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป. - สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป. และหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ - สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา - สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา - สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน - สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

แผนงาน	มาตรการ/กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ
<p>3. ระดมและจัดสรรทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา</p>	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำแผนพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาในภาพรวม - ส่งเสริมความร่วมมือกับหน่วยงานต่างประเทศ/องค์การระหว่างประเทศ เพื่อขอสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา - ประสานการจัดโครงการ/กิจกรรม เพื่อการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป. และหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ - สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา - สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา - สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน - สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา <p>(โดยความร่วมมือจากสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ระหว่างประเทศ (สพร.) กระทรวงการต่างประเทศ และสำนัก งบประมาณ)</p>
<p>4. ขับเคลื่อนและผลักดันให้มีการดำเนินการตามกรอบความตกลง และการติดตามประเมินผล</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ประสานการรวบรวมข้อมูลความร่วมมือกับต่างประเทศ เพื่อพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา - วิเคราะห์ความต้องการและจัดลำดับความสำคัญในความร่วมมือกับหน่วยงานต่างประเทศ/องค์การระหว่างประเทศ - ผลักดันให้มีการดำเนินการตามข้อตกลง - การติดตามผลการดำเนินงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป. และหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ - สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา - สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา - สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน - สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

เป้าประสงค์การดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามแผนยุทธศาสตร์ด้านต่างประเทศของ
กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ประจำปี 2550 – 2552

ประเด็นยุทธศาสตร์	จำนวนโครงการ/กิจกรรม			หมายเหตุ
	2550	2551	2552	
1. การแสวงหาองค์ความรู้และความ ชำนาญการจากต่างประเทศและ นำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนา บุคลากรทางการศึกษา	20	22	24	
2. การขยายเครือข่ายและพัฒนาระบบ กลไกความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ภายในกระทรวงศึกษาธิการ และ หน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการ กับหน่วยงาน/องค์การของ ต่างประเทศ	10	12	14	
3. การระดมและจัดสรรทรัพยากรจาก แหล่งต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรทาง การศึกษา	10	11	12	
4. การขับเคลื่อนและผลักดันให้มีการ ดำเนินการตามกรอบความตกลงและ ให้มีการติดตามประเมินผล	5	5	5	
รวม	45	50	55	

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2549). **แผนปฏิบัติการราชการกระทรวงศึกษาธิการเพื่อรองรับนโยบายรัฐบาล ปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 – 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

กองการสัมพันธ์ต่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ. [ม.ป.ป.]. **องค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้**. กรุงเทพฯ : กองการสัมพันธ์ต่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ (เอกสารไม่ตีพิมพ์)

กองวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (2547). **10 ปี กองวิเทศสัมพันธ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**. กรุงเทพฯ : กองวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2546). **การคิดเชิงกลยุทธ์**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ชัดเชสมิเดีย.

วารสารความร่วมมือกับต่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ. 3, 1 (2548) : 1-38

วารสารความร่วมมือกับต่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ. 3, 3 (2548) : 1-38

วารสารความร่วมมือกับต่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ. 4, 1 (2549) : 1-38

วูทตัน, ซิมอน. (2548). **คิดเชิงกลยุทธ์ : ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ**. แปลโดย ดวริต ตัณฑ์ศุภศิริ. กรุงเทพฯ : เอ็กชเปอร์เน็ท.

สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ. (2550).

เอกสารประกอบวาระประชุมเรื่องเพื่อพิจารณาที่ 5.1 ร่างยุทธศาสตร์ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาประเทศไทย 2550 – 2554. กรุงเทพฯ : สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ.

สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). **รายงานการวิจัยยุทธศาสตร์เชิงรุกด้านความร่วมมือกับต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของไทยตามกรอบความร่วมมือพหุภาคี/ทวิภาคี ปี พ.ศ. 2548 – 2549**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554)**. กรุงเทพฯ : วิทยุชน.

สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ. (2544). **ความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับองค์การยูเนสโก Thailand-UNESCO Cooperation**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2549). **บทบาทไทยในความร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศ ด้านการศึกษา**. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2548). **ยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาของประเทศต่าง ๆ**. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2549). **รายงานการวิจัยเปรียบเทียบการปฏิรูปการศึกษา เพื่อก้าวสู่สังคมฐานความรู้**. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ. (2548). **ความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบัน อุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษา/หน่วยงานต่างประเทศ ปี พ.ศ. 2546 – 2547**. กรุงเทพฯ : สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ.

ไอเนซ, สตีเฟน จี. (2548). **การจัดทำแผนยุทธศาสตร์**. แปลโดยสุภาวดี วิทยะประพันธ์. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท.

ภาคผนวก

คำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ 26 / 2550

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านต่างประเทศเพื่อพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถแข่งขันในเวทีโลก

.....

ตามที่ กระทรวงศึกษาธิการ ได้เห็นชอบให้สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้รับผิดชอบตัวชี้วัดที่ 3.10 ระดับความสำเร็จในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ความร่วมมือกับต่างประเทศและนำไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งเป็นตัวชี้วัดตามแผนปฏิบัติการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 ของสำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ นั้น

เพื่อให้การดำเนินการตามตัวชี้วัดดังกล่าวเป็นไปตามแผนที่ได้กำหนดไว้ จึงเห็นควรแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านต่างประเทศเพื่อพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถแข่งขันในเวทีโลก โดยมีองค์ประกอบคณะกรรมการและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ

1. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	ที่ปรึกษา
2. รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (ฝ่ายต่างประเทศ)	ประธาน
3. นางสาวพจนา ว่องตระกูล	รองประธาน
4. นางรุ่งเรือง สุขาภิรมย์	รองประธาน
5. ผู้อำนวยการสำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป.	กรรมการ
6. ผู้แทนสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา	กรรมการ
7. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	กรรมการ
8. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	กรรมการ
9. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	กรรมการ
10. ผู้แทนสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	กรรมการ
11. ผู้แทนสำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน	กรรมการ
12. หัวหน้ากลุ่มความร่วมมือกับต่างประเทศ 1,3
สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป.	กรรมการ
13. หัวหน้ากลุ่มความร่วมมือกับต่างประเทศ 2
สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป.	กรรมการ
14. หัวหน้ากลุ่มสารสนเทศต่างประเทศ
สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป.	กรรมการ

15. หัวหน้ากลุ่มบริหารงานต่างประเทศ กรรมการ
สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป.
16. หัวหน้ากลุ่มนโยบายและยุทธศาสตร์ต่างประเทศ กรรมการและเลขานุการ
สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป.
17. เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
กลุ่มนโยบายและยุทธศาสตร์ต่างประเทศ สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป.

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

1. ศึกษาและรวบรวมองค์ความรู้และทักษะความชำนาญการขององค์การระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นสมาชิก และจากประเทศต่างๆ ทั้งในกรอบทวีปเอเชียและพหุภาคี ตลอดจนความชำนาญการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
2. ศึกษาและรวบรวมความต้องการและความจำเป็นในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรทางการศึกษา
3. จัดทำข้อเสนอแนะนำเสนอทิศทางการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาด้านต่างประเทศเพื่อพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถแข่งขันในเวทีโลก
4. ดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ด้านต่างประเทศเพื่อการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา
5. กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ฯ และรายงานผลการดำเนินการต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2550

(นางจรรยาพร ชรฉินทร์)

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
โทรศัพท์ 0 2628 5646-8
โทรสาร 0 2628 5647 , 0 2281 0953
www.bic.moe.go.th